

Työtä lasten hyväksi

20 VUOTTA

YHTEISTÄ ARVOPOHJAA ETSIMÄSSÄ

LASTENSUOJELUALAN TAPAAMINEN
AMMATILLISTEN PERHEKOTIEN LIITON
20 –VUOTISJUHLAN MERKEISSÄ
TIISTAINA 27.3.2012 – KESKIVIIKKONA 28.3.2012
MARINA CONGRESS CENTER, HELSINKI

20 VUOTTA

PÄIVIEN OHJELMA

TIISTAI 27.3.2012

12.00	Tilaisuuden avaus
Näkökulmia lastensuojelun arvokeskusteluun
- Ministeri Maria Guzenina-Richardson
- Psykiatri Jukka Mäkelä
- Toim.joht. Seppo Sauro, LSKL
13.30	Kahvitarjoilu
14.00	Paneelikeskustelu, vetäjänä Hanna Heinonen
- Kristiina Hehku, Olavi Sydänmaanlakka, Lotta Hämeen-Anttila,
Jukka Mäkelä, Seppo Sauro, Kari Kokko
15.45	Päivätalouden julkilausuma ja lopetus
V a p a a t a
19.00	Cocktail- illanvietto
- Juha Tapio, Pamela Tola, Eeva Muttonen, Sibelius-Akatemian muusikot

KESKIVIIKKO 28.3.2012

12.00	APKL:n liittokokous
13.00	Kahvitarjoilu
13.20 – 16.00	Liittokokous jatkuu

Seminaarin hinta iltajuhlineen on 20 euroa, joka maksetaan APKL:n keräystilille FI28 1838 3000 0002 32. Osallistumismaksut ohjataan lyhentämättöminä Plan Suomen kautta Afrikan lasten elinolosuhteiden parantamiseksi.

SYDÄMELLISESTI TERVETULOA!

Sisältö 1/2012

20-vuotisjuhlan kutsu	2
Päätoimittajalta	3
Puheenjohtajalta	4
APKL:n hallitus	4
Yhtäläiset ihmisoikeudet	5
Laatupiireissä kehitetään ammatillisen perhekodin laatua	6
Yhteistä arvopohjaa etsimässä	8
Laatutyön avulla lisää valoa lapsen elämään	10
Keski-Suomen laatupiiri	12
Pohjoisen laatupiiri	13
Kokemuksia perhekotivanhemmuudesta	14
Uusia jäsenperhekoteja	15
Meille tuli tyttö	16
Kokemus perhekotielämästä	17
Ammatilliset perhekodit	18

Ammatillisten Perhekotien Liitto ry:n jäsenjulkaisu
13. vuosikerta
ilmestyy tarvittaessa

Päätoimittaja:

Juhani Santala
puh. 040 575 6109
juhani.santala@apkl.fi

Taitto ja Paino:

Keuruun Laatupaino KLP Oy
aineisto@keuruunlaatupaino.com

Painosmäärä: 800 kpl

Jakelu: Ammatilliset Perhekodit,
lastensuojelualan yhteistyötahot

Aineistoa lainattaessa
lähde mainittava.

Päätoimittajalta

Kaksikymmentä vuotta on kulunut Ammatillisten Perhekotien Liiton perustamisesta. Koonnumme maaliskuun lopulla juhlistamaan vuosikymmenten täyttymistä Helsinkiin teemalla 'Yhteistä arvopohjaa etsimässä'. Pyrimme kiinnittämään tässä sijaishuoltokentän kovenevassa markkinataloudellisessa tilanteessa huomiota siihen arvopohjaan, johon työmme perustuu. Kaiken kyseenalaisen kilpailutuksen, suunnittelemattoman säästämisen ja rahan perässä juoksemisen keskellä koemme tärkeäksi palauttaa sijaishuollon arvopohjaksi lastensuojelulaissa selvästi ja kaikenkattavasti ilmaistu lapsen etu.

Tämä kädessäsi oleva lehti pyrkii omalta osaltaan kertomaan, miltä tällä hetkellä ammatillisen perhekodin toiminta ja arvopohja näyttävät. Esitetyt eri näkökulmat toivottavasti tuovat esiin jotain ammatillisen perhekodin perimmäisestä olemuksesta ja arvomaailmasta.

Näiden vuosien aikana liitossamme on pohdittu ja pyritty kehittämään ammatillisen perhekodin olemusta ja toimintaa. Eletty aika on osoittanut, että elämä on inhimillistä ja keskeneräistä myös ammatillisessa perhekodissa, mutta kuitenkin siitä huolimatta tai juuri sen vuoksi olemme oikealla tiellä. Meillä on selkeä ja kiistämätön paikkamme yhtenä hyvin toimivana palveluntuottajana. Ammatilliset perhekodit ovat pystyneet tarjoamaan monelle lapselle juuri hänen tarvitsemansa hoidon ja huolenpidon.

Olemme saaneet oman kokoisemman aseman sijaishuoltokentässä niin järjestönä kuin yksityisinä palveluntuottajinakin. Ammatillisten Perhekotien Liitto on mukana vaikuttamassa niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin sijaishuollon laadun parantamisessa. Ammatillisen perhekotitoiminta on huomioitu myös viranomaisten taholta ja nyt ikään kuin juhluvoden kunniaksi meidät on määritelty toimintamme olemuksen mukaisesti perhehoitokenttään kuuluvaksi. Syksyllä sosiaali- ja terveysministeriön Lotta Hämeen-Anttila totesi yksikantaan sijaishuoltopäivillä ammatillisen perhekotitoiminnan olevan perhehoitoa. Ja ikään kuin kaiken vakuudeksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määrittelee juuri valmistuneessa Sijaishuollon valvontaohjelmassaan yksiselitteisesti ammatillisen perhekotitoiminnan luvanvaraiseksi perhehoidoksi. Tällä selkeyttävällä ja merkittävällä linjanvedolla ammatillisen perhekodin perusta on nyt valtakunnallisesti määritelty ja turvattu. Kahdenkymmenen vuoden pioneerityö on tuottanut tuloksen, jolta pohjalta tuleva ammatillinen perhekotityö voi itsetietoisena ylpeänä ja samalla inhimillisen nöyränä jatkaa kehitystään entistä enemmän lapsen edun ja tarpeet huomioivana sijaishuollon toimintamuotona.

Juhani Santala

Puheenjohtajalta

1992 liittomme aloittaessa taivaltaan olimme yhdessä suuressa lastensuojelukentän murroksessa. Kunnallisten toimijoiden vähetessä yksityisille palveluntarjoajille löytyi toimintamahdollisuuksia. Näiden toimintamahdollisuuksien lisääntymisen kautta ls-kentälle oli jo muodostunut ensimmäisiä ammatillisia perhekoteja. Näiden pioneerien työn jatkeena oli ammatillisten perhekotien järjestäytyminen omaksi liitokseen.

Nyt liittomme 20-vuotisjuhlan kynnyksellä olemme taas eräänlaisen murroksen edessä. Tämänkertaisen murroksen taustalla käymme tiukkaa arvopohjaista keskustelua, mikä tämän hetken Suomessa on lastensuojelun tulevaisuus. Itse toivoisin, että lastensuojelun tulevaisuus ei olisi asioiden vastakkain asettelua ja sitä kautta eri toimijatahojen ”vääristynyttä” kilpailua toisiaan vastaan. Toivomukseni olisi, että koko lastensuojelun kenttä tekisi yhteistyötä entistä enemmän – hyvästä yhteistyöstä on jo merkkejä ilmassa – toistensa kanssa ja yhdessä. Lastensuojelun toimintakenttään tarvitsemme hyvinkin eritasoisia toimijoita ja toimintamalleja, joita raja-aitoja kaatamalla saamme kehiteltyä lisää.

Tähän tulevaan yhteiseen kehitystyöhön toivoisin myös valtiovallan ja valvojan tahon toimia. Kokonaisvaltainen perhehoitolaki olisi todella tärkeä saada aikaan. Valvojan tahon kanssa orastava yhteinen toiminnan ja valvonnan kehittäminen olisi hyvä saada mielestäni kehitettyä vuorovaikutteiseksi. Lait ohjaavat valvojan toimintaa, mutta kentän ääntä kuullaan vielä valitettavan vähän. Uudenlainen yhteinen asioiden pohdiskelu saisi aikaan paljon hyvää.

Lapsen etu on saada kasvatusta ja opastamista omaan elämäänsä, jotta hän voi kasvaa tasapainoiseksi ja vastuulliseksi aikuiseksi. Lapsen edun mukaisesti on siis, että vanhemmalla – oli hän sitten vanhempi, sijaisvanhempi, sukulaissijoituksen kautta vanhemmaksi tullut jne. – on mahdollisuus toteuttaa omaa vastuullista vanhemmuuttaan. Vastuulliseen vanhemmuuteen kuuluu vanhemmuuden rooli ja sitä kautta huolehtiminen turvallisuudesta, huolenpidosta ja kasvatuksesta. Tämä vanhemmuuden huomioiminen olisi hyvä saada konkreettiselle tasolle, jotta yhteisen työmme kohde siitä kaikkein eniten hyötyisi.

20 VUOTTA

Hyvää 20-vuotisjuhlaa ja avointa arvokeskustelua toivottaen

Kari Kokko

JK. Yhteistyöstä suuri KIITOS kaikille!

AMMATILLISTEN PERHEKOTIEN LIITTO RY

Hallitus :

Puheenjohtaja Kari Kokko

Perhekoti Kaurismäki, Hausjärvi
puh. 050-5111411
kari.kokko@apkl.fi

Sihteeri Sinikka Riipinen

Vehmaskoti, Pieksämäki
puh. 050 511 8644
vehmaskoti@apkl.fi

Muut jäsenet:

Juhani Santala

Perhekoti Haukkala, Salo
puh. 040-575 6109
juhani.santala@apkl.fi

Raija Merikukka

Perhekoti Onnentupa, Tuusula
puh. (050)354 2064
onnentupa@apkl.fi

Heimo Hartikainen

Mäntykallion perhekoti, Jokihaara
puh. 040 744 9880
mantykallio@apkl.fi

Taisto Virkkunen

Perhekoti Reijantupa, Tuusula
puh. 0400 778 792
reijantupa@apkl.fi

Mia Kylmänen

Perhekoti Kylmänen, Liminka
puh. 0440 963 6811
kylmanen@apkl.fi

Varajäsenet:

Varapuheenjohtaja Pertti Ollila

Perhekoti Nuutti, Jyväskylä
puh. 040 7481 609
pertti.ollila@apkl.fi

Tiiu Raid-Ala

Perhekoti Wäisänhovi, Virtasalmi
puh. 040-820 8845
vaisanhovi@apkl.fi

Päivi Ilonen

Perhekoti Ilonen, Korja
puh. 050-5727601
ilonen@apkl.fi

Palvelut:

Jäsen- ja toimistopalvelut

Vappu Määttänen
Toimistopalvelu Ohviisi
PL 61, 15141 Lahti,
puh. 0500-808079
info@apkl.fi

Yhtäläiset ihmisoikeudet

Kun samassa tilassa on vihaa, pelkoa, hätää ja epäluottamusta. Ilma täynnä kiroilua ja huorittelua, outoa elämää takana niin silloin puhutaan lastensuojelusta. Monesti se voi olla rajua ja väkivaltaistakin.

Näissä tilanteissa asian ratkaisijoilla, aikuisilla, pitää olla hyvä sydän, sitkeyttä ja näkemystä mutta myös ehdoton käsitys lapsen oikeuksista ja kansallisen lainsäädännön peruseriaatteista. Tässä mielessä olennaisia ovat lapsen oikeuksien sopimus, lastensuojelulaki ja laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta.

Kovassa lastensuojelussa pitää puhua myös työntekijöiden oikeusturvasta ja suojelustakin. On pitkän päälle kestänyt, jos arkea leimaa pääsääntöisesti väkivallan uhka ja loukkaava käytös. Tällaista tilannetta ei voi hyväksyä. Asian ratkaisemiseksi on joko lisättävä henkilökunnan määrää tai laatua, pystyttävä vaikuttamaan yhdessä taustajärjestöjen kanssa toimintaa ohjaavaan lainsäädäntöön tai lopetettava toiminta.

Yhteiskunnassa on uskallettava puhua myös esiintyvistä ongelmista. Nyt lastensuojelussa rajoitustoimenpiteet määräytyvät hoitomuodon statuksen mukaan eivätkä esim. nuoren käytöksen tai tilanteen mukaan. Tämä voi johtaa mm. hoitopaikan vaihdoksiin ja myös laittomaan toimintaan. Tällaista voi olla esim. rajanveto kasvatuksen ja rajoitustoimenpiteiden tulkinnan välillä perhehoidossa.

Mitä ”hullumpi” tai arvaamattomampi joku on käytökseltään, sitä tärkeämpää on tuntea ja tiedostaa ihmisoikeudet. Nämä ovat samat kaikille, kaiken pitää perustua läpinäkyvyyteen ja lakiin, nurkan takana ei saa tapahtua toista.

Muissa pohjoismaissa lastensuojelun historiaa on tutkittu tästä näkökulmasta ja nyt Ruotsi on taipunut merkittäviin korvauksiin ja anteeksipyyntöön kaltoin kohdelluille sijaislapsille. Lapsen ihmisoikeudet eivät olleet toteutuneet.

Seppo Sauro

Toiminnanjohtaja

Lastensuojelun Keskusliitto

Perhekotivanhempien kertomaa:

”Kenelle olemme vastuussa työstämme? Ensimmäisesti asiakkaillemme eli lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Olemme vastuussa työstämme myös itsellemme. Meidän tehtävämme on pitää koulutuksen avulla tietotaitomme ajan tasalla, jotta lapset saavat mahdollisimman hyvän hoidon ja ohjauksen.”

”Työnohjaus on yksi työvälineemme. Siellä voimme tarkastella omaa työtämme ja työtapojamme. Sen tarkoituksena on auttaa meitä tunnistamaan työstä nousevat tunteet tarkasteltavaksemme ja tämän myötä antamaan meille ymmärrystä eri asioille, joita työstämme nousee esille. Opimme tiedostamaan omasta historiasta nousevat tunteemme ja opimme pois sulkemaan ne, ettemme ala käsitellä omia tunteitamme asiakastyössä silloin, kun tulisi käsitellä asiakkaan asioita ja tunteita.”

Sijoitetun lapsen kertomaa:

”Turvallinen ja säännöllinen elämä tuntui aluksi tosi uudelta ja oudolta, mutta nopeasti sitä oppi talon tavoille. Oli myöskin äärimmäisen hienoa kun ei tarvinnut miettiä milloinkin että onko kotona ruokaa vai ei.”

Riitta Riekk:

LAATUPIIREISSÄ KEHITETÄÄN

Liittomme vision mukaisesti perhekotien alueellista toimintaa on jäsennetty entistä paremmaksi. Syksyllä 2011 aloitettiin laatupiirien ITE – arviointi, joka jatkuu kevään 2012 ajan. Tavoitteena on arvioida mahdollisimman monta liiton kahdeksasta alueellisesta laatupiiristä. Arvioinnin avulla saadaan tietoa liiton jäsenperhekotien laadunhallinnan tilasta ja kannustetaan perhekoteja ottamaan ITE käyttöön omassa työyhteisössä. ITE – arvioinnin jälkeen perhekohteilla on mahdollisuus osallistua ITE – auditointiin.

ITE – ITSEARVIOINTI- JA LAADUNHALLINTAMENETELMÄ

Sosiaali- ja terveydenhuollon työyksiköille tarkoitettu ITE-menetelmä on ollut käytössä yli 15 vuoden ajan. Se on osoittautunut helppokäyttöiseksi ja nopeaksi, mutta kattavaksi laatutyön välineeksi. ITE – menetelmän pohjana ovat laajemmasta kriteerijoukosta valitut laatukriteerit, jotka edustavat hyvälle ja toimintakykyiselle työyksikölle asetettuja laatuvaatimuksia. ITE-kriteerit ovat linjassa ja sopusoinnussa ISO 9001 – standardin, BSC – mittariston, EFQM – arviointialueiden ja SHQS – laatuohjelman kanssa (ks. ITE3:2010. Opas). ITEn periaatteen mukaisesti APKL:n tavoitteena on saada yhteinen pohja ja tahtotila perhekotien laadunkehittämistyölle.

LAATUPIIRIEN ITSE-ARVIOINNIN TULOKSIA

ITE-laskentatyökirjan avulla on saatu esiin perhekotien laatu-profiili ja joukko tunnuslukuja, jotka kuvaavat eri näkökulmista yksikköjen kykyä ja keinoja vastata tarpeisiin ja odotuksiin sekä kykyä toimia suunnitelmallisesti ja järjestyneesti. Tähän mennessä on saatu tulokset Kymenlaakson ja Keski-Suomen laatupiirien arvioinneista. Yhteensä mukana oli 13 perhekotia ja 22 henkilöä. Seuraavaksi arvioitavana on Pohjois-Suomen laatupiiri. Laatupiirien tuloksia voidaan verrata keskenään ja tarkoitus on kerätä kaikkien osallistuneiden perhekotien vastaukset samaan las-

ARVIOINTIKOHDE	Kymi	KS
1 Toiminta-ajatus	3,8	3,8
2 Arvot	3,1	2,8
3 Toimintasuunnitelma	2,8	2,7
4 Asiakastarpeet	3,1	3,3
5 Prosessit	3,8	2,8
6 Palvelumääritykset	3,7	2,8
7 Vastuusuhteet	3,1	2,9
8 Kehityskeskustelut	2,8	2,9
9 Koulutussuunnitelma	2,6	2,8
10 Perehdytysohjelma	3,3	3,2
11 Laitteet	3,7	3,3
12 Kalibrointi	2,8	2,9
13 Laatukriteerit	3,3	3,0
14 Ostopalvelut	3,7	3,7
15 Ilmapiirikartoitukset	3,1	3,2
16 Asiakaspalaute	3,1	3,1
17 Sisäiset asiakkaat	3,2	2,8
18 Palveluesitteet	3,6	3,0
19 Dokumentointi	3,1	3,1
20 Tilastot	1,8	2,2
21 Mittarit	2,0	2,1
22 Ohjeiden valvonta	3,3	3,0
23 Itsearviointi	2,8	2,3
24 Vertailut muihin	2,2	2,5
25 Projektit	3,2	2,8
Summa	77,0	73,0
Keskiarvo	3,1	2,9
Vuositaitosten tulosten kokonaiskeskiarvo		

KUVIO 1. Kymenlaakson ja Keski-Suomen arviointikohteiden keskiarvot

AMMATILLISEN PERHEKODIN LAATUA

kentataulukkoon, jolloin saadaan ammatillisten perhekotien keskiarvoprofiili, johon kukin perhe koti voi verrata omaa tulostaan. Profiili auttaa tunnistamaan perhekotien "harmaat alueet" ja liitto voi kohdistaa tulevia koulutuksia niiden parantamiseksi.

Arvioinnin jälkeen on tärkeää, että käytetään yhdessä aikaa tulosten pohdintaan ja sovitaan jatkotyöskentelystä. Myös silloin, kun itsearviointi toteutetaan omassa työyhteisössä, kannattaa nimetä vastuuhenkilö, joka ottaa

huolekseen koko prosessin läpiviennin suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti.

Toteutuneista itsearviointeista tehdään tiivis raportti, joka varmistaa, että arvioinnista "jää jäljet". Raporttiin kirjataan suositus jatkotyöskentelylle ja laatupiiri itse päättää, jatkaako se työskentelyä yhteisesti vai kukin omassa yksikössään.

Tässä vaiheessa näyttäisi siltä, että perhekodeissa on "homma aika

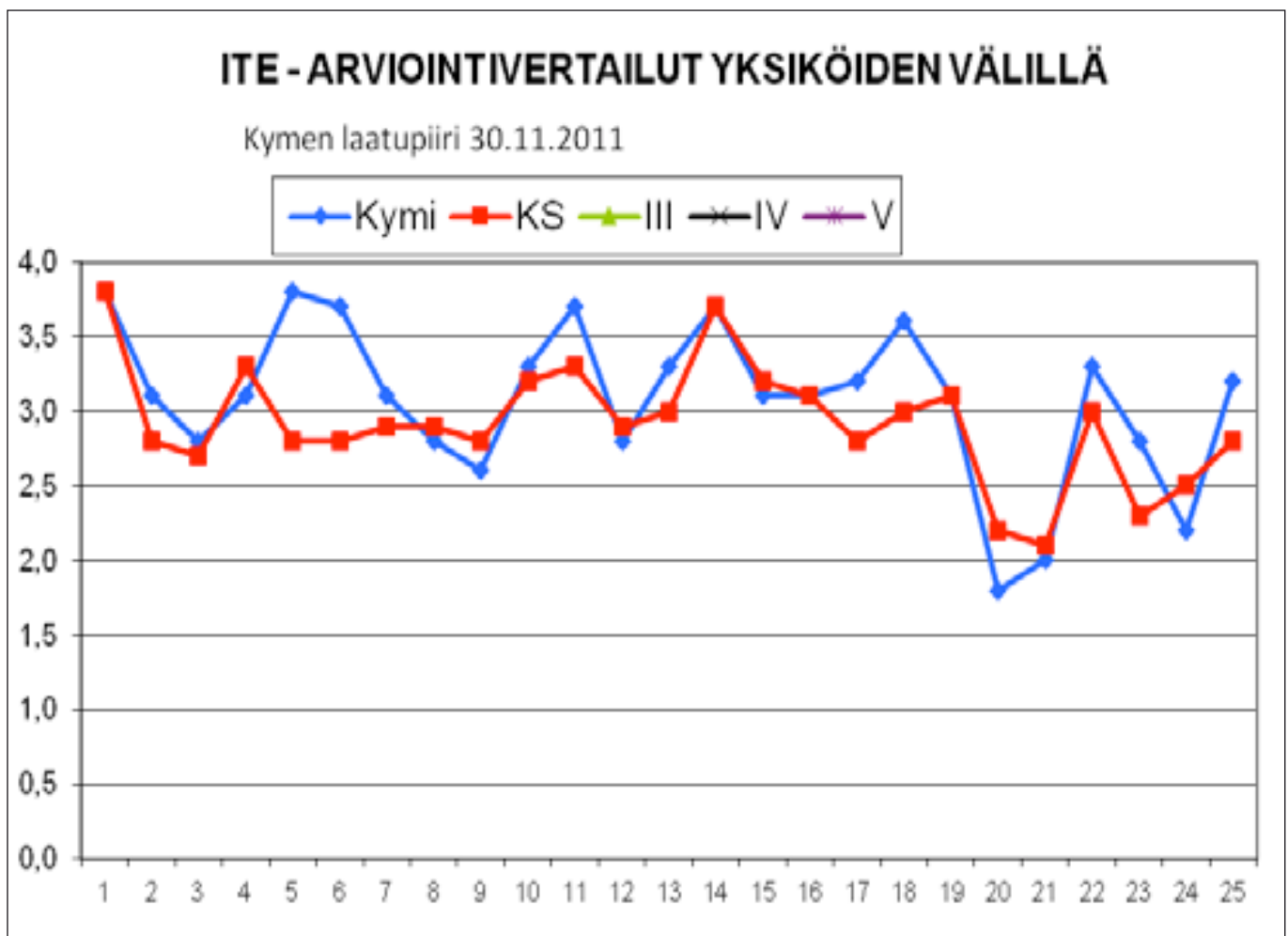
hyvin hansassa". Perustoiminnot saavat varsin hyviä keskiarvoja. Kehittämistä näyttäisi olevan Toiminnan arviointi ja kehittäminen – toiminta-alueella. Aluetta mittaavat kysymykset 16, 21, 23, 24 ja 25 (ks. Kuvio 1).

MITEN ARVIOINTIIN PÄÄSEE MUKAAN?

Laatupiireillä on mahdollisuus tilata koulutusta, joka sisältää ITE – arvioinnin. Kouluttajana toimii lii-

ton laatuvaastaava ja laatuvalmentaja Riitta Rieki (yhteydenotot mielellään sähköpostitse rieki@apkl.fi). Arviointia on tarkoitus kehittää edelleen toimijoiden omavalvonnan suuntaan, joka kattaa itsearvioinnin, vertaisarvioinnin, sisäisen auditoinnin ja omavalvontajärjestelmän. Suositeltavaa luettavaa aiheesta on Kuntaliitolta tilattava ITE3: 2010. Opas ITE-itsearviointi- ja laadunhallintamenetelmän käyttöön.

KUVIO 2. Kymenlaakson ja Keski – Suomen laatuprofiilit

Hanna Heinonen, Lastensuojelun Keskusliitto:

Yhteistä arvopohjaa etsimässä

Lastensuojelun asiakasmäärien jatkuva kasvu on vaatinut lisää ammattilaisia lastensuojelun toimijakentälle. Sijaishuollon palveluista jo lähes 80 % toteutetaan yksityisten palveluntuottajien toimesta. Avohuollon palveluissa yksityiset palveluntuottajat etsivät vielä itselleen parhaiten sopivia rooleja ja toimintatapoja. On hyvä, että lastensuojelun toimijakenttä kasvaa, laajenee ja monipuolistuu. Samalla on kuitenkin tärkeää miettiä, mitkä määrittävät lastensuojelun yhteistyötä niin lapsen, vanhempien, viranomaisten kuin palvelun tarjoajien näkökulmasta.

Hyvät ja selkeät rakennuspuitteet löytyvät lastensuojelun ohjaavista periaatteista. Keskeisin niistä on lapsen edun periaate, joka vaatii lapsilähtöistä toimintaa lastensuojeluprosessin kaikissa vaiheissa. Tämä edellyttää lasten kanssa työskenteleviltä aikuisilta taitoa asettua lapsen asemaan, kuulla lasta sekä pohtia eri ratkaisuvaihtoehtoja erityisesti lapsen näkökulmasta. Lastensuojelussa on vallinnut tietynlainen harha siitä, että lapsuus ei olisi tasavertainen elämänvaihe aikuisuuden kanssa. Nostamalla lapsen edun ja sitä kautta lapsilähtöiset toimintatavat keskiöön, voimme rikkoa tätä ajattelumallia. Lastensuojelun tulee kaikissa ti-

lanteissa rakentua lapsen tarpeista käsin. Toimintaa ja sisältöä ei saa määrittää se, millaisia palveluja on tarjolla tai saatavilla, tai minkälaisia taitoja ammattilaisilla on. Lapsen edun periaate tarkoittaa myös sitä, että jokainen lasta koskeva päätös tai ratkaisu on perusteltava lapsen näkökulmasta. Lapsen etua arvioitaessa on siis pohdittava, miten eri toimenpidevaihtoehdot ja ratkaisut turvaavat lapselle tasapainoisen kasvun ja kehityksen, lapselle läheiset ihmissuhteet, mahdollisuuden saada ymmärtämystä ja hellyyttä, iän ja kehitystason mukaisen valvonnan ja huolenpidon, taipumuksia vastaavan koulutuksen, turvallisen kasvuympäristön, ruumiillisen koskemattomuuden ja loukkamattomuuden, itsenäistymisen ja kasvamisen vastuullisuuteen, mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen sekä kielellisen, kulttuurisen ja uskonnollisen taustan huomioimisen.

Koko perheen tukeminen tärkeää

Yhteisen arvopohjan luomista tukee sen tunnustaminen, että kaiken lastensuojelutyön tavoitteena tulee olla myös vanhempien ja koko perheen tukeminen. Se pitää sisällään ajatuksen siitä, että viranomaisten ja muiden lapsen ja perheen parissa työskentelevien asiantuntijoiden on tuettava vanhempia kaikin tavoin heidän kasvatustehtävässään. Perheitä tuetaan pääsääntöisesti peruspalveluissa. Se ei kuitenkaan sulje pois sitä tosiasiaa, että myös tukitoimia ja erityispalveluja tulee olla tarjolla. Saman periaatteen

tulee koskea myös sijaisperheitä. Tukea tulee saada kunnan peruspalveluista, eikä tuen hakeminen saa olla liian monimutkaiseksi tai tuen saaminen ei saa kestää kohtuuttoman kauan. Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, että kaikkien sijaishuollossa olevien lasten kohdalla ainoa oikea tavoite on perheen jälleenyhdistäminen. Vanhemmuutta voi toteuttaa monella tavalla ja parhaimmillaan erilaiset vanhemmuudet tukevat toisiaan ja sitä kautta mahdollistavat lapselle hyvän kasvualustan. Huostaanotettujen lasten kohdalla vanhempien kuntoutuminen on kuitenkin keskeinen asia ja sitä on edistettävä kaikin tavoin.

Sijaishuollossa olevien lasten vanhempien kohdalla on tärkeää tukea myös muunlaisten vanhemmuuden roolien tai mallien rakentamista kuin lapsen hoidosta ja kasvatuksesta kokonaisvaltaisesti vastaavan vanhemman roolia. Erilaiset toimivat etävanhemmuuden mallit ovat tärkeitä niin lapselle, vanhemmille kuin sijaishuoltopaikkojen työntekijöille. Biologisten vanhempien antama hyväksyntä sijoitukselle on usein onnistuneen sijoituksen avaintekijä. Vanhempien tukeminen heidän erilaisessa kasvatustehtävässä edellyttää, että sijaishuollossa olevien lasten vanhemmille tehdään huolella ja ajatuksella omat asiakashuoltopaikat, joista selviää vanhemman kuntoutukselle asetetut tavoitteet. Vanhempien kuntoutuessa ja lapsen palatesa heidän luokseen asumaan, on tärkeää yksilöidä millaisia palveluja vanhemmilla on käytettävissä ja varmistaa, etteivät he jää yksin kasvatustehtävässään.

Lapsen ja vanhempien osallisuus lastensuojeluprosessissa

ymmärretään liian helposti viralliseksi kuulemiseksi. Nämä kaksi on kaikissa lastensuojeluprosessin vaiheissa ehdottomasti erotettava selkeästi toisistaan. Toki kuuleminenkin edistää asiakkaiden mahdollisuutta olla mukana itselle merkityksellisten ja omaan elämään vaikuttavien asioiden hoitamisessa, mutta osallisuus syntyy ennen kaikkea vastavuoroisuudesta. Vastavuoroisuus puolestaan edellyttää toimivaa ja luottamuksellista suhdetta kahden ihmisen välillä. Lastensuojelussa luottamus rakentuu parhaiten avoimelle toiminnalle. Se edellyttää, että asiakas saa riittävästi tietoa liittyen sekä asioiden suunnitteluun, arviointiin että päätöksentekoprosessiin sekä mahdollisuuden purkaa eri vaiheisiin liittyviä tunteita. Näin osallisuuden kokemus voi syntyä myös tilanteissa, joissa asiakkaan toiveiden mukainen toiminta tai ratkaisu ei ole mahdollista.

Yhdenvertaisuuden periaate on keskeisimpiä ihmisoikeuksiamme. Lastensuojelussa on myös huomioitava, että erilaisuus ei johda syrjintään. Lapsen oikeudet kuuluvat kaikille riippumatta perheoikeudellisesta asemasta ja sosiaalisesta tai etnisestä taustasta. Yhdenvertaisuuden edistämiseen tulee kiinnittää yksilötason lisäksi huomiota myös rakenteellisella tasolla. Lastensuojelun ja sijaishuollon toimintakäytännöt rakentuvat Suomessa liian usein alue-

tai paikkakuntakohtaisesti, sijais-
huoltopaikoissa jopa yksiköittäin.
Yhdenvertaisuuden toteutuminen
edellyttää, että toimintakäytäntö-
jä yhtenäistetään, jotta lapset ja
nuoret saavat samanlaista kohte-
lua huolimatta siitä, missä päin
Suomea he tulevat lastensuojelun
asiakkaisiksi.

Lastensuojelussa tulee noudat-
taa myös suhteellisuusperiaatetta.
Viranomaisten käyttämien autta-
miskeinojen tulee olla oikeassa
suhteessa asiakkaan auttamisen
päämääriin ja tavoitteisiin. Teh-
okkaan tai lievimmän puuttumi-
sen periaatetta on noudatettava
unohtamatta kuitenkaan sitä, että
lastensuojelussa läpileikkaavana
periaatteena on oltava hienovarai-
suus kaikissa hoito- ja kasvatus-

toimenpiteissä ja päätöksissä se-
kä niihin tähtäävissä arviointi- ja
suunnittelutoimissa.

Suunnitelmallisuus tärkeää

Monet edellä kuvatuista
lastensuojelun keskei-
sistä toimintaa ohjaavista
periaatteista liittyvät lastensuo-
jelutyön suunnitelmallisuuteen.
Lastensuojelutyön tulee aina olla
suunnitelmallista, nimenomaan
sitä, että asiakkaat ja työnteki-
jät asettavat yhdessä tavoitteet ja
ovat myös samalla tavalla tietoi-
sia lastensuojelulle asetetuista
toiminnan tavoitteista. Suunnitel-
mallisuus edellyttää tehdyn työn
ja tehtyjen toimenpiteiden syste-
maattista seuranta ja arviointia.
Lastensuojelutyötä ohjaava asia-
kassuunnitelma laaditaan aina kun
mahdollista yhteistyössä lapsen,
nuoren, hänen vanhempiansa, si-
jaishuoltopaikan edustajien sekä
viranomaisten kesken. Sosiaali-
työ asettaa kuitenkin usein suun-
nitelman laatimiselle tietyt reuna-
ehdot tai puitteet, jotka määrittävät
omalta osaltaan asetettuja tavoit-
teita. Lastensuojelutyön suunni-

telmallista toimintaa toteutettaessa
on myös huomioitava, että lasten-
suojelutyössä on edelleen mukana
sekä tuen että kontrollin tehtävät.

Oikea-aikaiset palvelut avainasemassa

Lastensuojelulain tavoitte-
na on tarjota perheille tukea
mahdollisimman varhaisessa
vaiheessa. Uutena käsitteenä
on lanseerattu ehkäisevän las-
tensuojelun käsite, joka tarkoittaa
lapselle ja hänen perheelleen en-
nen lapsi- ja perhekohtaisen las-
tensuojelun asiakkuutta tarjottavia
palveluja. Ehkäisevän lastensuo-
jelun ohella lastensuojelussa tulee
tehdä ehkäisevää työtä prosessin
kaikissa vaiheissa. Se tarkoittaa
pyrkimystä ehkäistä ongelmien
tai oirehdinnan pahenemista ti-
lanteissa, joissa lastensuojelu-
asiakkuus on jo olemassa. Tämän
toteutuminen edellyttää oikea-
aikaisia palveluja. Oikea-aikaisesti
toimiva palvelujärjestelmä perus-
tuu saumattomaan ja pitkäjäntei-
seen toimintaan. Lastensuojelus-
sa asiakkaana oleville lapsille on
turvattava heidän tarvitsemansa

palvelut ajoissa, ja ilman jonotta-
mista. Erityisesti on muistettava,
että palvelujen järjestämisvastuu
on lapsen asioista vastaavalla
sosiaalityöntekijällä. Palvelujär-
jestelmän tulee kyetä reagoimaan
myös siihen, että palvelujen kes-
to ja intensiivisyys vaihtelevat ta-
pauskohtaisesti. Palvelutarpeen
arviointi onkin aina tehtävä huo-
lallisesti ja perusteellisesti.

Lastensuojelua ohjaavat peri-
aatteet luovat parhaimmillaan yh-
teistä arvopohjaa kaikille lasten-
suojelua toteuttaville toimijoille.
Hyvä alku yhteisen arvopohjan
luomiselle voisi olla, että me itse
kukin pohtisimme sitä, mikä mi-
nun työssäni takaa lapsen edun
toteutumisen, miten tuen van-
hempia ja koko perhettä parhaalla
mahdollisella tavalla (ja sitä kautta
lasta) ja miten osallisuus on tur-
vattu. Voisimme myös pohtia huo-
mioimmeko me yhdenvertaisuus-
ja suhteellisuusperiaatteet (ja mi-
tä ne voisivat olla), toimimmeko
työssämme suunnitelmallisesti ja
olemmeko onnistuneet kohden-
tamaan oikea-aikaiset palvelut
niille lapsille ja perheille, joiden
lastensuojelun toteutumisesta
vastaamme.

”Mulle perhekotiin muutto oli käännekohta. Monesti olen ehkä vitsilläkin heittänyt, etten olisi tässä ilman sitä muu-
tosta. Vaikkakin uskon, että näin on. Olen saanut paljon siltä muutoksesta.

Moni meistä on tullut rikkiäisestä kodista, missä mikään ei ole ollut itsestään selvyyttä. Vaan enemmänkin selviytymistä. Toisilla enemmän, toisilla vähemmän.

Itse muutin teini-ikässä riitaisista olosuhteista fyysisen ja henkisen väkivallan tuomana. Kun muutin perhekotiin, muistan kuinka päällimmäisenä mielessä oli rauhallisuus. Kuinka alkuun oli ehkä vaikeakin ymmärtää miten rauhassa ja turvassa oli. Ja kuinka se sitten jatkui siitä vuosiakin eteenpäin.

*Sain perhekotivuositani (neljältä vuodelta) normaalia perhe-elämää, tasapainoista vuorovaikutusta ja henkistä ja fyysistä turvallisuutta. Nämä ehkä koin tärkeimmiksi asioiksi, koska oma perheeni ei näitä pystynyt tarjoamaan. Kasvuani ja kehitystäni nuoreksi aikuiseksi tuettiin ikätasolle sopivilla rajoilla ja taloudellisten asioiden harjoittelulla, joita tarkasteltiin joka vuosi kun ikää tuli lisää. Myös suhdetta omiin vanhempiin ja sisaruksiin tuettiin. Oli mahdollisuus käydä kotona lomilla usein ja vanhemmat ja sisarukset saivat tulla käymään perhekodilla. Itse asuin 18- vuoteen asti perhekodilla, jonka jälkeen muutin omille-
ni. Sain näiltä vuosilta valmiudet itsenäiseen elämään vastuuntuntoisena nuorena aikuisena. Eikä kaikki loppunut omille muut-
toon. Olen edelleenkin yhteydessä, käyn kyläilemässä ja saan tarvittaessa tukea elämäni, jos sitä tarvitsen. Se on tärkeää.*

Kaikkein tärkeimpänä pidän sitä, että sain toisen perheen. Ja paljon muita tärkeitä ihmisiä.”

KIITOS!

PERHEKODIN LAATUTYÖN AVULLA LISÄÄ VALOA LAPSEN ELÄMÄÄN

Perhekodin laatutyöskentely on koko henkilöstöä koskeva jatkuvaa oppimista ja työskentelyä edellyttävä prosessi. Edellytyksenä hyvälle laadulle ovat yleisimpien perhekotityölle osoitettujen vaatimuksien, yhteiskunnan muutuvien tarpeiden ja odotuksien huomioiminen ammatillisessa perhekotityössä. Tämä edellyttää etenkin perhekodin resurssien tarkkaa hyödynnettävyyttä ja ei-toivottujen asioiden ennaltaehkäisyä.

Arjen työtä ohjaavat asiakaslähtöisyys sekä lapsen edun, aseman ja oikeuksien toteutuminen ja parempi palvelu. Kaikki nämä odotukset tulee näkyä viime kädessä perhekodin hoito- ja kasvatusprosessien ja rakenteiden kehittymisenä ja käytännössä tasokkaana hoitona ja kasvatuksena. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on yhteiskunnalle kallis väliintulo. Lapselle perhekotiin muuttaminen on usein ainakin alkuun raskas kokemus, mutta toisaalta perhekodissa asuminen on nopeasti ohimenevä tilaisuus

eheytyä ja sopeutua yhteiskuntaan. Kerralla onnistuminen on niin lastensuojelussa kuin kaikilla muillakin aloilla laadunhallinnan perustavoite.

Yksikön koko ei vaikuta laadunhallinnan tarpeellisuuteen. Laatutyö auttaa pienessäkin yksikössä systematisoimalla toimintaa. Asiakkaiden ja yhteistyötahojen mielipiteille saadaan vaikuttavuutta palautejärjestelmän avulla. Lisäksi uurstus laadun parissa kehittää työtä sisäisesti ja parantaa osoittamaan perhekodin työn tasoa ulkopuolisille mm. läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Laatukäsikirja on jatkuvasti muuttuva ja uudistuva tiedosto, johon on keskitetyksi koottu ne dokumentit ja työskentelyperiaatteet, joista käy ilmi perhekodin tavoitteellinen toiminta, sekä laadunvarmistus ja toiminnan kehittäminen. Ulkopuolinenkin voi lukemalla selvittää itselleen, miten perhekodissa missäkin tilanteessa toimitaan. Lukija voi arvioida näkemäänsä, kokemaansa ja kuulemaansa siihen, mitä laatukäsikirjassa on kuvattu.

Laatukäsikirjasta selviää erityisesti ammatillisen hoito- ja kasvatus tehtävän eri vaiheiden toteutuminen. Lisäksi siinä on kuvaus siitä, miten laatua varmistetaan ja kehitetään edelleen ja millä tavalla asiakkaat voivat asettaa laadun perusteita palautteillaan.

Laatukäsikirja on tehty siis kuvaamaan oman perhekodin toimintaa sellaisenaan kuin se arjessa lasten kanssa näyttyy. Käsikirjalle ei aseteta muotovaatimuksia, vaan persoonallinen kodin henki voi huokua dokumentista. Lisäksi laatukä-

sikirjan avulla voi osoittaa hyvin yksikön ammatillisen otteen, sekä sen miten arvot, toimintaperiaatteet ja teoreettinen tieto ohjaavat ammatillista perhekotityötä.

Sertifikaatin avulla varmistetaan ja osoitetaan, että palvelutuotteet, johtamisjärjestelmä ja perhekodin henkilöstön osaaminen vastaavat lastensuojelulakia ja muita yleisesti asetettuja vaatimuksia. Sertifikaatin myöntää objektiivinen taho, jonka antama pätevä todiste osoittaa yksikön tekevän laatutyötä lasten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vuosittain tehtävät laadun tarkastukset pitävät yllä jatkuvaa perhekotityön kehittämistä ja uudistamista. Tämän yhteydessä tarkastellaan, suunnitellaan ja kirjataan perhekodin taloudellisia resursseja, koulutusta, uusia hankkeita ja etenkin perustehtävän toteutumista. Arviointi tapahtuu toimintaperiaatteiden ja arvojen toteutumisen tarkasteluna. Näiden tulee näkyä arjen toimintoina. Kysymykseksi nousee: Toimivatko määrällisesti ja laadullisesti mitatut prosessit vai pitääkö niitä jalostaa? Millä tavalla mahdolliset poikkeamat osoittavat prosessien heikkousta eli missä kohden pitää resursseja ja osaamista erityisesti kohentaa?

Kokemukset perhekodissa osoittavat, että aluksi laatu on abstrakti ja vaikeasti määriteltävä käsite, mutta työskentelyn edetessä laadunhallinta tulee tärkeäksi osaksi jokapäiväistä työtä. Päätöksenteko helpottuu muuttuvissa tilanteissa, koska toimintaohjeet ovat kirjattuna ja löytyvät tarvittaessa laatukäsikirjasta. Järjestelmä auttaa myös tuottamaan tasalaatuisia palveluja joka päivä ja on erinomainen perehdytyksen väline. Luulo, ettei pieni ja

vielä sosiaalialan yksikkö ole tarpeellista ja mahdollista sertifioida on osoittautunut vääräksi.

Lapsille tuleva hyöty näkyy tasokkaampana kasvatuksena ja hoitona. Hajanaisina esimerkkeinä voisi mainita, että perhekotitoiminnan ennustettavuus auttaa mm. käyttäytymishäiriöistä lasta sopeutumaan strukturoituun ilmaperiin. Kodin arvojen ja periaatteiden kukkiminen käytännön toiminnassa tuo turvaa ja takaa yksilölliset, laadultaan tasaiset palvelut kussakin tilanteessa. Prosessien eteneminen esimerkiksi toimivana jälkihuoltona tuo näköalaa nuoreen elämään ja auttaa näkemään itsensä joskus itsenäisesti pärjäävänä aikuisena.

Työntekijöiden ammatillinen kehittyminen, johtaminen ja koulutusasiat tulevat tarkasteluun ainakin kerran vuodessa. Tämä pitää yllä oppivan organisaation ajatusta. Talousasioiden suunnittelu ja tarkastelu puolestaan lisää koko yhteisön hyvinvointia. Asiakkuuksien solmimisessa ja kilpailukykyyn ylläpitämisessä sertifioitu perhekoti voi myös osoittaa toimintansa laatulementit ja tulokset konkreettisesti.

Toimiva järjestelmä aktivoi ja ohjelmoo perhekodin toimintaa tuoden työhön yhteiset selkeät, mutta silti joustavat normit, ohjeet ja tienviitat. Tämä takaa ammatillisen perhekotityön. Tähän kun vielä lisätään ripaus kodin lämpöä ja aito ihmisen kohtaaminen, on lapsen ja nuoren kasvu suunnattu kohti valoisampaa tulevaisuutta.

Oili Koramo,
Perhekoti Koramo,
Kuusamo

Perhekotivanhemmat kertovat:

"Ammatillisten perhekotien vanhemmat ovat koulutettuja ja kokeneita lastensuojelun ammatilaisia. Monessa liemessä keitetyt vanhemmat osaavat jo ennakoida lapsen tullessa, että "elämä ei ole pelkkää ruusuilla tanssimista" ja piikit pistävät useinkin paljaisiin jalkapohjiin. Vanhemmat osaavat varautua tähän tanssiin oikeanlaisilla varusteilla, kengillä. Näin suojataan omaa jaksamista ja huolehditaan siitä, että perhekotiin muuttavalla lapsella ja nuorella on myös vaikeiden aikojen aikana jaksavat ja huolehtivat kasvatusvanhemmat."

"Perhekotien vanhemmat ja perhekodin biologiset lapset muodostavat ydinperheen, johon sijaislapset muuttavat. Perhekodit ovat ydinperheiden tosiasiallisia koteja, jossa herätään aamulla "tukka pystyssä kahvia ja puuroa keittämään", jossa käydään yhdessä saunassa, itketään yhdessä perheen lemmikin kuolemat ja jossa saadaan yhdessä uusia lapsia. Arkea ja juhlaa vietetään yhdessä, muistoja kerätään ja niitä muistellaan, lapsista huolehditaan vielä maailmalle lähdönkin jälkeen ja heidän iloaan ja surujaan jaetaan vaikei perhekodissa enää asuttaisikaan.

Tämä on sitä meidän arkea. Perhekodeissa kasvatusvanhemmista kasvaa mummeja ja ukkeja ja lapsilla on aina koti, jonne soittaa ja jossa käydä. Näillä arvoilla me työtä teemme ja näin me jaksamme tehdä tulevaisuudessakin työtämme."

TILASTOJA:

Liiton perustamisvuonna 1992 jäseniä liittyi **26**
Kymmenen vuoden kuluttua jäsenperhekoteja oli **80**
Kahdenkymmenen vuoden kuluttua jäseninä on **96** perhekotia ja **3** kannatusjäsenperhekotia

Ensimmäisen (v. 1992) hallituksen jäsenistä ovat jäseninä ja toiminnassa mukana edelleen
Anita Puustell, La Casa Gialla (ent. Pk Alapeltola)
Hannu Kosonen, Karskogin perhekoti
Martti Muttonen, Kotirinteen perhekoti
kunniajäsenenä ovat mukana
Jukka Malin (Metsärinteen perhekoti)
Kyösti Viding (Kuuskoti)
Olli Ahonen (Perhekoti Ahonen)
Sisko Toivio (Metsäkulman perhekoti)

Liiton puheenjohtajina ovat toimineet:

1992 - 1993: Sulo Suuntala (Pk Kaardemumma)
1994 - 1995: Marjo Sieppi (Keuruun perhekodit)
1996 - Tuija Suikkanen-Malin (Metsärinteen perhekoti)
1997 - 1998: Terttu Utriainen (Sammaliston perhekoti)
1999 - 2000: Pasi Rieki (Perhekoti Rieki)
2001 - 2002: Juhani Santala (Perhekoti Haukkala)
2003 - 2007: Pertti Ollila (Perhekoti Nuutti)
2008 - edell. Kari Kokko (Perhekoti Kaurismäki)

Sijoitetun lapsen kertomaa:

"Aika usein säännöt tuntuivat tosi vastenmielisiltä nuoren pojan mielestä, mutta nyt aikuisena kahden lapsen isänä osaan jälkepäin ymmärtää ja arvostaa myös sääntöjä. Siihen aikaan oli vaan pakko uhmata niitä, vaikei siitä todellakaan edes hyötynyt.

Ennen 18-vuotis syntymäpäivääni he järjestivät minulle ns. oman asunnon Keravalta, jonka kautta suoritin ammattikoulun opintoja. Olin siis tullut tarpeeksi viisaaksi ja luotettavaksi kotiväen puolesta.

Kaikinpuolin nyt jälkepäin mietittynä, oli hienoa elää turvattua elämää ja käydä koulut läpi suhteellisen huolella. Sielä asuminen kasvatti sosiaaliset taidot nykyiseen tilaansa ja tosiaan olen kahden lapsen suht fiksi isä, olen 110% käypä työelämässä ja pystyn olemaan vastuullinen aikuinen. Entisiä opittuja ja hyväksi todettuja sääntöjä voi vieläkin hyödyntää tämänpäiväisessä elämässä.

Olemme vieläkin perheeni kanssa hyvissä väleissä ja tekemisissä ja aion olla loppuun asti myös. He tukevat ja ovat vieläkin kiinnostuneita elämästäni vaikka vastuu siitä loppui jo 6-vuotta sitten, ja se on hienoa myös.

Sen sijaan että olisin huumeita ja viinaa väärin käyttävä laitapuolen kulkija, tuli minusta vastuullinen nuorimies heidän ansiostaan. KIITOS"

Ammatillisten perhekotien Keski-Suomen laatupiiri

järjesti 23.1.2012

Ränssin kievarissa tilaisuuden, jossa halusimme äänemme kuuluville päättäjille ja palveluidemme tilaajille sekä vastavuoroisesti kuulla heidän mielipiteitään ammatillisesta perhehoidosta. Keski-suomalaisien perhekotivanhempien lisäksi oli edustettuina perhekoteja niin Savosta kuin Etelä-Karjalasta. Tilaisuuden alustuspuhujina olivat Perhehoitoliiton puheenjohtaja Aila Paloniemi ja Jyväskylän sijaishuoltoyksikön johtava sosiaalityöntekijä Paula Pollari-Urrio.

Riitta Rieki johdatteli kuulijat päivän aiheeseen kertomalla laatupiirin synnystä ja 14-vuotisesta historiasta. Laatupiirimme nykytilan-

teesta Riitta toi erityisesti esiin syksyllä 2011 aloitetun laadun kehittämisen ja hallinnan pilotti-projektin. Projektin tavoitteena on kuvata kaikkien APKL:n laatupiirien perhekotien toiminta yhdelle ITE- alustalle. Samalla on tarkoitus tehdä ITE- menetelmästä yhtenäinen laadunvalvontajärjestelmä kaikille liiton perhekodeille.

Syksyn laatupiiritapaamisissamme on käyty läpi laatuteemaan liittyen Pesäpuun vahvuuskortteja käyttäen niin ammatillisia vahvuksiamme kuin kehittämistä vaativia alueita. Riitta kävi diaesityksen tahdittamana läpi laatupiiriläisten löytämiä ja kokemia ammatillisia vahvuusalueita. **Tahvo Anttila** kertoi alueista, jolla perhekotivanhemmat näkivät olevan ammatillisen kasvun tai kehittymisen varaa. Perustehtävä on tiedettävä ja työhön sitouduttava. Yhteisten kokemusten jakaminen ja kollegojen tapaaminen luo yhteisyyttä ja on voimaannuttavaa.

Alustuksessaan **Aila Paloniemi** painotti lastensuojelun sijaishuollon paletin kuntoon saattamista. Lapsen etu on ensi kertaa tärkein myös lain näkökul-

masta. Ajoissa tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat parasta lastensuojelua. Hän korosti prioriteettien esiin nostamista, kipukohtiin ja asioihin tarttumista sekä tutkimustiedon lisäämistä.

Paula Pollari-Urrio esitti alustuksensa aluksi kuvin ja elävästä elämästä otettujen tapauskertomusten myötä sitä, miten mielikuvat jylläävät edelleen sijoituksissa ja lastensuojelussa. Jo sijoitukseen tullessaan lapset ovat varustettu erilaisilla leimoilla, joista meille heidän kanssaan työtä tekeville syntyy jo ennakoon mielikuvia ja käsityksiä. Mutta mielikuvat voidaan kääntää myös voimavaraksi. Sosiaalityöntekijän näkökulmasta unelmana on että perheellä on kiinnostusta ja aikaa lapselle, heillä on huolenpitoa ja aikaa – ei vaihtuvia aikuisia tai kohtuuttoman pitkiä poissaoloja. Tärkeää on kodinomaisuus, joukkoon kuuluminen ja me-henki – ei erillisyys tai orpous omassa huoneessa. Vanhemman tehtävänä on myönteisen vuorovaikutuksen synnyttäminen. Lapsi vaatii turvallisuutta, ohjausta ja opastusta sekä arjen rytmiä lapsen kehitystä ja kasvua tukien. Lapsen tulee

kokea oikeudenmukaisuutta, arvostusta sekä myöskin hauskaa huumoria ja iloa. Tärkeää on lapsen terapeuttinen kotiympäristö. Sijoitetun lapsen maailma ei ole turvallinen. Lapsi aistii ja vaistoa vahvasti. Maailma näyttäytyy aivan toisenlaisena lapselle kuin aikuiselle. Se on valtava ja massiivinen. Tärkeää olisi kyetä näkemään lapsen silmin. Nähdä myös se, miten monella sijoitetulla lapsella vallitsee syksyinen maailma, pimeys, voipuneisuus, luopuminen, yksinäisyys ja erilaisuuden tunne. Perheiden tehtävä on antaa lapselle korjaavia, elvyttäviä kokemuksia. Perhehoidon tehtävä on antaa kasvuolosuhteet, joissa lapsen suuri ja uusiutuva voima voi elpyä.

Tilaisuuden lopulla Tahvo Anttila esitti lyhyen yhteenvedon käsitellyistä asioista sekä kiitti kaikkia alustajia ja läsnäolijoita. Osallistujat kokivat päivän antoisaksi ja ajatuksia herättäväksi. Tilaisuus päättyi yhteiseen ruokailuun. Tätä ennen osallistujat saivat vielä nauttia **Laura Kankaanniemen** teemaan liittyvästä musiikkiesityksestä.

Perhekotivanhemmat kertovat:

"Työskennellessämme lasten ja nuorten kanssa meitä ohjaavat siis yhteiset toimintaperiaatteet ja arvot, jota olemme yhdessä luoneet ja päättäneet työssämme toteuttaa. Yksilönä me teemme työtämme omalla persoonallamme. Meillä on omat henkilökohtaiset arvomme ja mielipiteemme asioista.

Keskusteluissa ja kasvatuksessa antaessamme ohjeita ja neuvoja käytämme omia kokemuksia ja mielipiteitä apunamme. Meitä ohjaavat omat tiedostetut ja ennen kaikkea tiedostamattomat tunteet ja kokemukset mitä olemme saaneet omilta kasvattajiltamme. Meidän tulisi työntekijänä luoda kontakti omaan itseän ja näin ollen saada yhteys omaan piilotajuntaan."

"Nuorten kanssa tehtävä työ ei ole pelkästään kasvattamista vaan ennemminkin kasvuun ohjaamista. Lapsi- ja nuori saa näin ollen monelta taholta erilaisia näkemyksiä ja kokemuksia, joista voi muodostaa omaa näkemystään ja arvomaailmaansa."

Sijoitetut lapset kertovat:

"Perhekotivanhemmat antoivat vapaa-aikana mahdollisuuden harrastaa jos jonkinlaista, ja niinpä he ostivat minulle basson ja pääsin soittotunneille myös. Hiukan opittuani soittoa laitettiin kavereiden kanssa bändi pystyyn ja tämä harrastus ja keikkailu säilyi aikuisikään asti (eikä loppua näy)."

Pohjoinen laatupiiri

YHTEISTYÖSTÄ VOIMAA

Pohjoiseen laatupiiriin kuuluu 11 perhekotia, akselilla Reisjärvi – Kemijärvi. Pohjoista laatupiiriä selkeästi leimaava piirre on yhteisöllisyys. Laatupiireihin osallistuminen on aktiivista, miltei sataprosenttista. Laatupiirikoontumisissa on aistittavissa hyväntuulisuus, toisistamme huolehtiminen ja runsas, hyvä huumori. Nämä ovat niitä vetonauloja, joiden vuoksi toistuvasti jaksamme tapaamisiin kerääntyä. Vaikka kilometrejä ja aikaa kuluu eivätkä sijaisjärjestelyt aina ole helppoja, niin myös ne kaikista kauneimmat tapaamiset ovat olleet suosittuja.

Uudet jäsenet on aina otettu vastaan hyväksyvällä ja rohkaisevalla asenteella. Väki koostuu persoonista, joista jokaisella on jotakin annettavaa yhteiseen keskusteluun. Jokainen uusi persoona värittää omalla tavallaan joukkoamme ja vahvistaa omilla tiedoillaan ammattitaitoamme. Pitkään toimineet perhekodit tuovat kokemusta ja vankkaa tukea uudempien käytettäväksi.

Laatupiirit järjestetään keskimäärin viisi kertaa vuodessa, ympäri Pohjois-Suomen, eri teemoilla. Jokainen laatupiirin tapaaminen rakentuu yhdessä päätetyn aiheen tiimoilta. Luennoitsijoiksi on järjestysvuorossa ollut perhekotipari osannut etsiä poikkeuksetta erittäin asiantuntevia ja mielenkiintoisia alansa asiantuntijoita. Onpa kokoonnuttu silloin tällöin ihan vain pikku-

joulun ja kuulumisten vaihdonkin merkeissä.

LAITOKSISTA PERHEHOITOYKSIKÖIKSI

Vuonna 2010 laatupiirimme perhekodit kävivät läpi luvanvaihtoprosessin. Kaikki pohjoisen perhekodit olivat ennen pieniä lastensuojelulaitoksia, kun nykyään olemme luvanvaraisia perhehoitoyksiköitä. Tämä muutos tapahtui myös valtakunnallisesti monissa APKL:n perhekodeissa.

Muutos laitosluvista perhehoitoluviksi ei tuonut mukanaan käytännössä mitään muutoksia perhekotien arkeen. Rajoitustoimenpiteiden käyttöoikeuden poistuminen lupamuutoksen myötä on tosiasiallisesti helpottanut ja yksinkertaistanut arjen rutiineja. Haastavat kasvatukselliset tilanteet hoidetaan keskustelun keinoin ja niitä pyritään ennakoidaan.

Kun lastensuojeluyksiköt on nyt selkeämmin eroteltu laitoshoidon ja perhehoitoon, korostuu sosiaalitoimien vastuu sijoitusprosessissa. Sijoittavan sosiaalityön tiimin tulisi osata arvioida jokaisen sijoitettavan lapsen tai nuoren kohdalla tarkkaan, onko kasvatuksessa mahdollisesti jouduttava turvautumaan rajoitustoimenpitei-

siin. Jos tällainen vaara on, olisi lapsi tai nuori rohkeasti sijoitettava suoraan yksikköön, jolla oikeus rajoitustoimenpiteiden käyttöön on. Kokeiluluontoinen sijoitus perhehoitoon, josta sitten joudutaan siirtymään laitoshoidon, on kohtuuttoman raskas prosessi lapselle. Prosessi on raskas myös perhekodille, joka joutuu luovuttamaan lapsen laitokseen. Ensin se on avannut ovensa, sitten tehnyt parhaansa ja lopulta huomannut olevansa kyvytön auttamaan.

Viimeisin lakimuutos, joka astui voimaan vuoden 2012 alussa, vaatii sosiaalitoimia sijoitusprosessissaan aina ensisijaisesti kartoittamaan mahdollisuuden sijoittaa lapsi perhehoitoyksikköön. Valvira on määritellyt perhehoitoa olevan tänä päivänä tarjolla kahdenlaista: luvanvaraista ja ei-luvanvaraista, eli ammatilliset perhekodit ja sijaisperheet. Näin me olemme päässeet itse asiaansa juuri siihen joukkoon, johon sijoituksia lain keinoin pyritään ohjaamaan.

LAADUN TAKEET

Perhekotien kunnia-asia on vahva ammattitaito. Sitä on pidettävä yllä. Varsinkin Oulun seudun perhekodit ovat usein tilanteessa, joissa heitä verrataan sijaisperheisiin – Oulun kaupunki kun on erittäin aktiivinen sijaisperheiden rekrytoinnissa. Oulun seudulla onkin

kattava verkosto ei-luvanvaraista perhehoitoa vastaamassa sijaishuollon tarpeeseen.

Erottuaksemme selkeästi sijaisperheistä on meidän ammatillisten perhekotien huolehdittava siitä, että perhekodin vanhemmat ja työntekijät ovat koulututtuneita ja ammattitaitoaan aktiivisesti käyttäviä. Liitto kouluttaa meitä perhekotivanhempia valtakunnallisella tasolla, tukee laatupiirien koulutautumishankkeita ja järjestää myös pelkästään perhekotien työntekijöille suunnattuja koulutuksia. Niin nämä kuin muutkin ajankohtaiset koulutukset pitävät viireyttä yllä työnteossa ja turvaavat ammatillisuutemme ylläpysymisen.

Säännöllinen työnohjaus on myös laadun tae. Perhekodin sisällä ajatukset helposti urautuvat ja näkökannat saattavat supistua, jollei ulkopuolinen ammattilainen käy välillä tuulettamassa ajatusmaailmaa. Työnohjaaja on arvokas henkilö, niin työn laadun kuin perhekotivanhempien parisuhteenkin kestävyuden kannalta.

Aluehallintovirastojen lupahakemuksissaan vaatimien neliömäärien, tarkastusten ja raportointien ohella juuri vahva ammatillisuus ja laatu ovat ne tekijät, joilla me ammatilliset perhekodit säilytämme paikkamme lastensuojelutyön kentässä.

LOPUKSI

Ammatillisten perhekotien liiton nyt täyttäessä 20 vuotta voimme myös täällä pohjoisessa röyhittää hieman rintaamme ja olla ylpeitä siitä kokemuksesta ja näkemyksien kirjosta, jota jo kunnioitettavan pitkän aikaa toiminut liitto taustallamme tarjoaa. Toivotamme liitolle onnea, ja menestystä myös tuleville vuosille.

Mia Kylmänen
Perhekoti Kylmänen
Liminka

Kokemuksia perhekotivanhemmuudesta

Ensimmäiset sijoitetut lapset tulivat koitimme noin 14 vuotta sitten. Meillä on asunut kolmen biologisen tyttämme lisäksi yhdeksän pitkäaikaisesti sijoitettua lasta.

Aikaisempiin töihin verrattuna perhekotityö erottuu mm. siinä, että arjen rytmi on erilainen. Asioimme esim. pankissa aamupäivällä eläkeläisten kanssa yhtä aikaa, jos emme ole jossakin palaverissa, koulutuksessa tai työnohjauksessa. Aamupäivisin on myös helpompaa kirjoittaa raportteja, arviointeja, tehdä kehittämistyötä, kirjanpitoa ja yhteenve-toja. Kirjallista työtä on yllättävän paljon. Niiden ajoissa tekeminen vaatii itsekuria ja organisointia. Iltapäivisin ja iltaisin aika menee lasten asioissa. Varsinkin läksyissä auttaminen ja harrastuksiin kускаaminen vievät aikaa.

Perhekodin äitinä ja isänä toimitaan useissa eri rooleissa. Olemme paitsi sijaisäitejä ja -isiä myös kasvattajia, arkisin kouluaiikana opettajia, kokkeja ja siivoojia, joskus illat kulu-vat taksikuskina ja viikonloput vapaa-ajanohjaajana. Toisinaan tarvitaan keskustelukumppania ja toisinaan toimintaterapeuttia jne. Oma haasteensa on jälkihuollon toteuttaminen. Lisäksi olemme aviopuolisoita ja jotkut ovat jo mummoja ja ukkeja. Joskus voi tulla tunne, et-tä minussa on kiinni imu-kuppeja, jotka tyhjentävät sisikuntaani. Perhekodin isänä toimiminen on oma taitolajinsa. Usein lasten ja nuorten kokemukset miehistä ovat etäisiä tai väkivaltaisia. Isä joutuu eri roolien lisäksi ole-maan myös peräseinänä.

Avoliitto joutuu koetuk-selle, kun on perhekotivan-

hempi. Meillä ainakin alkuaikoina pantattiin kielteisiä asioita ja tun-teita ja riideltiin sitten kunnolla, kun sijoitetut lapset lähtivät "ko-tilomille". Kahdenkeskinen aika voi jäädä vähäiseksi. Olemme ha-keneet avioliittoleireiltä työkaluja parisuhteen hoitamiseen ja olem-me olleet tyytyväisiä leirien antiin. Myös säännöllinen työnohjaus on ollut tarpeen. Koska työ on pakot-tanut kohtaamaan ja käsittelemään vaikeat asiat, se on lisännyt itse-tuntemusta ja myös liittännyt meitä vahvasti toinen toiseemme. Puo-lison antama kunnioitus ja myö-tätunto ovat auttaneet kummasti arjessa pärjäämiseen.

Varsinkin iän karttuessa oma jaksaminen on ollut ajoittain vai-keaa. Jatkuva itsensä arvioiminen, asioiden paremmaksi tekeminen ja laadun kehittäminen ovat tär-keitä ja kiinnostavia asioita, mut-ta ne myös uuvuttavat. Väliillä voi olla hukassa, mitä itse haluaa. On tärkeää löytää oma harrastus, jonka avulla pääsee todella irti ar-jesta. Jollekin harrastus on pitkien matkojen juoksemista, kalasta-mista, sukututkimuksen tekemis-tä, käsitöiden tekemistä, kukkien hoitamista, lukemista tai vaikkapa moottoriurheilua. Myös ystävien merkitys on suuri.

Asumme lasitaloissa. Koko elä-mä on suurennuslasin alla. Yksi-tyisyys tuntuu välillä rajoittuvan omaan makuuhuoneeseen, joka sekin on tarvittaessa lasten käy-tettävissä, kun he ovat pienempiä. Yksityisyyden menettäminen on ollut itselleni ehkä suurin vaikea asia. Lapset ovat lojaaleja omille vanhemmilleen, mutta eivät ai-na sijaisvanhemmilleen, vaikka sijoitus olisi ollut pitkä. Kaikki negatiiviset ja intiimitkin asiat kantautuvat lasten vanhemmille, sukulaisille ja ystäville (...sosiaa-lityöntekijöille, psykiatrian työntekijöille, terapeuteille...). Onneksi myös myönteiset asiat viestitetään eteenpäin.

Vuosien myötä kuitenkin pet-tymysten nieleminen, anteeksi-antaminen ja sitoutuminen ovat kannattaneet. Ne nuoret, joiden kanssa on otettu yhteen lujimmin, ovat olleet jälkikäteen kiitollisim-pia siitä, ettei ole annettu periksi. On ollut hienoa seurata, miten nuorista on kasvanut itsenäisiä ja vastuullisia aikuisia.

Mitä olen oppinut näiden vuo-sien aikana? Olen oppinut ainakin sen, etten yllä kaikkeen. Vaikka

kuinka yritän, riittämättömyyden tunne pyrkii elämäni. Olen rajalli-nen, mutta riittävän hyvä puutteis-tani huolimatta. Olen luja, mutta myös hauras. Olen oppinut nöy-ryyttä. Olen oppinut olemaan ta-voitteellinen. Muutos vaatii aikaa. Jokainen lapsi on yksilö. Jokainen heistä on muovannut elämäni. Olen oppinut, että lapsesta täytyy olla myönteinen visio. Tarvitsem-me moniammatillista yhteistyötä ja toimivaa verkostoa. Yhteistyö lapsen/nuoren sijoituksesta vas-taavan sosiaalityöntekijän ja bio-logisten vanhempien kanssa takaa parhaiten sen, että lapsi menestyy itsenäisessä elämässään sijoituk-sen jälkeen.

Omien tunteiden kirjo on ol-lut laaja. Suomalaisessa raanus-sa on monia eri värejä. Kirkkaat värit pääsevät oikeuksiinsa vain, jos niiden vastapainona on tum-mia sävyjä. Omat tunteeni ovat vaihdelleet epätoivosta halti-oitumiseen asti. Olen oppinut taistelutahtoa, sitoutumista ja sinnikkyyttä.

Olemme olleet mukana APKL:n pohjoisen laatupiirissä kymme-nisen vuotta. Pohjoisessa Suo-messa laatupiiritapaamisiin on pitkä matka. Olemme ajaneet au-toillamme Kemijärven, Ylivieskan, Kuusamon, Oulun, Rovaniemen ja Suomussalmen suunnilta ha-kemaan vertaistukea ja kou-lutusta ja myös virkistäy-tymään yhdessä. Oulun seutu, Kuusamo ja Lappi ovat antaneet jylhät ja koskettavan kauniit puit-teet tapaamisillemme. Vuosien varrella luotta-mus toinen toiseemme on kasvanut. Alkuaikojen kankeudet ovat vaihtu-neet ystävyysuhteiksi.

Kirsi Suoheimo
Perhekoti Suoheimo

HINTA

Millä hinnalla myisit
kotisi ja perheesi,
yksityisyytesi?

Haluaisitko asua lasitalossa
naapureiden,
virkailijoiden,
terapeuttien,
alkoholisti-isien ja -äitien,
mielenterveysongelmista kärsivien tai
muuten vain vanhemmuutensa hukanneiden
vanhempien arvioitavana?

Ottaisitko kotiisi
ylivilkkaita,
psykiatrisia,
uhoavia,
tunne-elämältään vaurioituneita,
keskittymiskyvyttömiä,
impulsiivisia,
aggressiivisia,
ja pessimistisiä lapsia tai nuoria?

Paljonko vaatisit palkaksi
uhratessasi
itsesi,
puolisosi,
lapsesi,
aikasi,
tulevaisuutesi,
kaiken, mikä on sinulle arvokasta?

Jaksaisitko
luottaa vanhemmuuteesi,
uskoa,
sitoutua,
tehdä kovasti töitä,
toivoa ja
rakastaa?

Sijoitetun nuoren kertomaa:

"Itse menin pohjois-karjalaiseen perhekotiin kun olin 7-vuotias. Ensimmäiset ajatukseni olivat että minähän en mihinkään laitokseen mene. Kun opin tuntemaan perhekodin pitäjät niin huomasin että nehan ovat ihan normaaleja ihmisiä, kenen kanssa pystyi keskustelemaan normaalisti ja tekemään kompromisseja ihan kuin tavallisessa perheessä. Sen jälkeen tulin etelä-suomalaiseen perhekotiin ja sehän se vasta jännitti. En tuntenut täältä juuri ketään. Perhekodin pitäjät ottivat minut erittäin hyvin vastaan ja päästivät minut itsenäistymisasuntoon. He auttoivat minut oman elämän alkuun. Itse koen perhekodin tilaisuutena parempaan elämään, jos sellaista ei ole mahdollista saada biologisessa perheessä. He antavat tukea ja neuvoja, mutta uskaltaako heiltä kysyä? Ajattelevatko he että kylläpä olet hömppää kun tuollaista kysyt, että kyllä sinun pitäisi asioita tietää. Ja kyllä sitä välillä miettii että millaista elämää nykyään eläisi jos perhekotiin en olisi joutunut."

UUSIA JÄSENPERHEKOTEJA

Liittomme jäseniksi on edellisen
lehden ilmestymisen
jälkeen hyväksytty
seuraavat uudet perhekodit:

Koiramäen perhekoti

Marjut ja Janne Jokela, Reisjärvi

Perhekoti Fanni

Johanna ja Petri Huttunen, Rautalampi

Perhekoti yhteisö Oljenkorsi

Heidi ja Ari Ojanen, Orimattila

Perhekoti Vanilla

Merja-Liisa Koivusaari ja Kari Hytönen, Loimaa

Perhekoti Ruukintupa

Ulla ja Pekka Paavola, Kellokoski

Perhekoti Vanha Mylly

Timo ja Tuula Suikka, Rapattila

Perhekoti Amicus

Sarianna Hämäläinen ja Matti Martikainen, Kerava

Perhekoti Vehkatupa

Susanna ja Pentti Hiltunen, Järvenpää

Perhekoti Vaapukka

Niina ja Antti Järvinen, Parainen

Tervetuloa mukaan – uudet jäsenkodit – toimimaan ja vaikuttamaan!

**Perhekotiimme sijoitet-
tiin tyttö 7 -vuotiaana.
Tyttö oli otettu huostaan
2,5 -vuotiaana ja hä-
nellä oli todella vaikea
tausta. Hylkäämistä,
hyväksikäyttöä, nälkää
ja paljon muita epä-
normaaleja olosuhteita
biologisessa kodissa.
Tyttö oli pienenä sijoi-
tettu perhekotiin, jos-
ta yllättäen neljän si-
joitusvuoden jälkeen
tapahtui siirto meille
-toiseen perhekotiin.
Suhde bioäitiin on ko-
konaan katkennut ja
suhde edelliseen perhe-
kotiäitiin on kuihtunut.**

Tullessaan tyttö oli kaunis, urheilullinen ja monin tavoin lahjakas, mutta sisäänpäin suuntautunut ja liian kiltti. Toiselle luokalle siirtyessään hänellä havaittiin paljon kouluvaikeuksia. Hän oli sisäisesti todella rikki ja luottamus aikuisiin tai mihinkään pysyvään oli mennyt.

Meille ei muuttanut "näkömätön Elisa" vaan "puhumaton Elisa", joka ei virkannut mitään omista ajatuksistaan, tarpeistaan, tekemisistään. Hän lukkiutui ja jäähmettyi, jos joutui keskusteluihin. Voitte vaan kuvitella...

Arki sujui hyvin. Hän totteli ja toimi kotimme sääntöjen mukaan, ei uhmannut mitään.

Kun psykologi teki arvion koulunkäynnin vaikeuksista ja hän siirtyi erityisluokalle, koulu lähti sujumaan paremmin ja alkoi tuntua mielekkäältä myös läksyjen kannalta.

Kuitenkin jotain oli pahasti pielessä, myös minun sisälläni.

Tietenkin olin hänelle ystävällinen ja kohtelin häntä tasavertaisesti suhteessa toisiin lapsiin, yritin tutustua, ymmärtää ja hyväksyä, mutta en saanut hänestä otetta enkä päässyt lähelle. Se harmitti minua ja ärsytti. Olin sisimmässäni hänelle myös vihainen ja petty-

nyt, kun tuntui ettei mikään riittä enää mitenkään kelpaa. Samalla myös syyllistin itseäni siitä, etten tuntenut riittävästi empatiaa häntä kohtaan, vaikka kokemukseni mukaan voisin tulla todella läheiseksi myös sijoituslapsen kanssa.

Kokeilimme toimintaterapiaa reilun vuoden verran. Annoimme aikaa.

Mutta viha, pettymys ja epäluottamus säilyivät hänessä. Ikävä ja suru kadotetuista äideistä ja perheistä oli jatkuvasti läsnä. Hänellä "ei ollut" omaatuntoa eikä

havaittua empatiaa toisia kohtaan. Tyypillistä.

Eräänä iltana, kun taas kerran pohdiskelin tytön kykyä ja eväitä selvitä elämästä, ajattelin miten epäoikeudenmukaista on, jos hän jää paitsi minusta ja kokemuksista, joita toisilla pienillä lapsillamme on. Koin, että

nyt on viimeinen aika toimia, jos ylipäättänsä haluaa auttaa. Tiesin, että se ei tule olemaan helppoa, ja että vastuu ja aktiivisuus sekä aloite pitää lähteä minusta meidän suhteemme luomisessa ja korjaamisessa. Tiesin että tarvitsen siihen apua ja keinoja, mutta kysymys oli tietoisesta päätöksestä ja omasta valinnastani.

Saimme hoidettua lähteen DDP -kiintymyssuhdeterapiaa, jossa pyritään konkreettisesti vahvistamaan sitä, että minä perheemme äitinä olen ensisijainen kiintymyskohde ja luomaan tätä kautta meidän välillemme aidon suhteen. Kiintymyskeskeinen terapia edellyttää, että minä olen aina läsnä ja sitoutunut siihen. Sen takia halusin ennen terapian alkua ottaa teoriassakin selvää, mistä tässä kaikessa on kysymys. Sopi-vasti pääsinkin PT- kustannuksen järjestämään Daniel A. Hughesin DDP- koulutukseen Tampereelle,

missä hän mm. esitteli omaa uutta kirjaansa ja PACE- menetelmää traumatisoituneiden lasten kohtaamisessa. Koin paljon "hei, tätä mä käytän jo" -tuntemuksia luento-ajan aikana, vahvistusta omalle osaamiselle ja omat ajatukset saivat muodon. Odotin innolla meidän ensimmäistä terapiasessiota.

Sijoituspaikka ja sosiaalityöntekijät olivat vaihtuneet. Säännöt, arjen käytännöt ja periaatteet muutuivat. Alapas tässä rakentamaan jotain syvää kiintymyssuhdetta...

Varmaankaan ei tämän lehden

lukijakunnalle kuitenkaan tarvitse selittää, miksi jokainen lapsi tarvitsee ja tarvitsisi ainakin yhden myönteisen, turvallisen, pysyvän, luotettavan ja läheisen ihmissuhteen.

Ensimmäinen terapiaistunto meni kuin oppikirjasta. Hienovaraisesti mutta kuitenkin rohkeasti mentiin heti asioihin, joista tyttö ei ollut varmaan koskaan puhunut tai käsitellyt. Alkuun se oli enemmän minun puhettani, mutta tyttö kuunteli todella tarkkaan, katsoi silmiin ja antoi helliä itseään. Jossain vaiheessa päästiin tunnetasolla koskettamaan syvää surua äidittömyydestä, pettymystä aikuisiin sekä häpeää ja syyllisyyttä siitä, että olisi itse aiheuttanut hylkäämiset. Silloin olin todella empaattinen hänelle. Katseemme kohtasivat aidosti ja sydämet myös. Tullessamme kotiin tulin itse huonovointiseksi myös fyysisesti, päättäni särki, oksetti ja itketti. Tätä kesti monta päivää. Olin varmaan ollut niin syvällä tunnetasolla yhdessä hänen kanssa. Tyttö taas selvästi vaikutti tasapainoisemmalla ja pirteämmältä.

Toisinaan juttelimme arkielämästä meidän perheessämme, hänen omista ajatuksistaan ja

uskalluksesta niistä puhua. Juttelimme tyttöjen jutuista ja oman lemmikin hankkimisesta. Joskus syötiin suklaata ja käperryttiin vilttiin. Palmikoitiin tukkaa tai ihailtiin kirjaa "Maailman ihanin tyttö". Huomasin, että välillä hän yritti omia minua liikaakin ja oli mustasukkainen minusta. Hän testasi minua ja käyttäytymistäni selvästi useita kertoja.

Heti alkuun huomattiin, että hän rupesi odottamaan meidän yhteisiä terapiakäyntejä ja oli

ylpeä niistä. Hänen lämpeneminen suhteessa minuun muuna aikana tapahtui hyvin hitaasti ja pidättelevästi, mutta muuten hänen koko olemuksensa suhteessa toisiin ihmisiin ja tekemisiin oli paljon iloisempi ja luonnollisempi. Muutkin ihmiset havaitsivat tämän hämmästyttävän muutoksen. Omaaloitteisuus keskusteluihin lisääntyi, hän jopa puhua pulputti niitä näitä aikuisten kanssa. Tyttö otti myös halauksia vastaan ja antoi niitä.

Yksi merkittävistä, käänteentekevästä hetkistä oli, kun hän eräänä yönä heräsi itkien. Hän oli nähnyt unessa, että äiti oli kuollut. Hän ei kuitenkaan osannut selittää, kuka äiti ja mitä unessa tarkemmin tapahtui. Lohduttelin häntä ja olimme tosi läheisiä toisillemme tuona hetkenä. Rohkenin silloin sanoa, että jokainen pieni tyttö tarvitsee äidin, joka huolehtii ja rakastaa ja jota saa rakastaa päivittäin. Sanoin myös, että "vaikka et ääneen sanoisi, voit omassa sisälläsi päättää, että minä voisin olla sun äitisi."

Tästä yöstä on kulunut pari, kolme kuukautta.

Olemme molemmat vapautuneet ja mutkattomasti läheisempiä. Energiaa säästyy molemmilta. Iloitsemme. Terapiassa opittu asenne on pikkuhiljaa siirtynyt myös kotiin. Matkamme on kuitenkin vasta alussa.

Nyt minulla on 11-vuotias tytär.

Kirjoittaja on Etelä-Savossa sijaitsevan perhekodin äiti

Meille tuli tyttö

Kokemus perhekotielämästä

Vanhempieni työ on muokannut minua todella paljon. Se teki minusta pikkuviisaan, antoi luvan olla ongelmallinen murrosiässä (näytinhän silti yhä melko normaalityyppinen ottaen huomioon ympäristötekijät) ja luoda lujaakin lujempaan suhteeseen vanhempiini. Se jätti kehooni kuitenkin myös kipukohtia, joita en ole vielä saanut pois. En kuitenkaan ikinä haluaisi olla niin katkera, että nostaisin itseni kaikkien niiden yli kolmenkymmenen lapsen yläpuolelle, joita vanhempani ovat auttaneet tai yrittäneet auttaa. Sydämessäni tiedän, että minulle riittävät ne hetket, kun vanhempani itse tekevät sen. Välillä mietin myös sitä, saavatko sijoituslapset koskaan kokea sitä tunnetta, tunnetta siitä, että on koko maailman toivotuin ja erityisin lapsi.

Olen kai sellainen ihminen, joka löytää trauman sieltä, mistä sitä päättää lähteä etsimään. Mutta olen myös alkanut ajatella, että ehkä onkin niin, että meillä jokaisella on elämässään trauma, joka vaikuttaa meihin. Olen onnellinen ja kiitollinen siitä, ettei minun traumani liity siihen, että isäni olisi juonut tai lyönyt tai äitini maannut masennuksesta kankeana. Tottakai minun traumani liittyy siihen ympäristöön, missä vietin koko lapsuuteni ja nuoruuteni, niin kai useimpien muidenkin. Välillä tunsin itseni sivuuntyönneetyksi. Vanhempani antoivat syyn jokaiselle, joka kysyi, ja kysyjä oli paljon. Jossain vaiheessa en hetkeen välittänyt edes kysyä, en halunnut jonottaa oman vanhempani luo. Murrosiässä otin yhteen työntekijöiden kanssa, joiden pomotus ärsytti. Vieraiden ihmisten keskellä on välillä vaikea kasvaa. Yksi työntekijöistä sai minusta otteen, kasvattikin. Hän on ainoa. Muiden työtä lähinnä arvostelin, eikä kukaan ollut yhtä hyvä kuin omat vanhempani. En ollut varmasti helppo työntekijöille. Myös työntekijöiden oli varmasti välillä vaikea puuttua tekemisiini.

Kun joukon rikkinaisiä lapsia kerää yhteen ja tiputtaa joukkoon kolme ehjää lasta, on vaikutussuhde molemminpuoleinen. Itse en koskaan kokenut sijoituslapsia sisaruksina enkä ystävinä, mutta kunnioitan heitä ja välitän heistä aidosti. Tietenkin heidän elämänsä vaikeudet koskettivat minua ja saivat jo pelkkänä tietona aikaan tuskaa. Vaikka aikuiset eivät aina kuulleet kaikkea, me lapset kyllä kuulin. Jotkin asiat vaivaavat yhä, kuten erään 7-vuotiaan kertomukset äitinsä seksiasennoista ja -kumppaneista. Toivon, etten olisi niistä koskaan kuullut. Toivon myös, ettei pikkusiskollani ja -veljelläni ollut yhtä hyvää superkuuloa ja yhtä suuria korvia kuin minulla. Sain toteuttaa itseäni lasten keskellä niin saksankielen opettajana, leirijohtajana, uimaopettajana kuin kampaajanakin. Elin aina kuitenkin jotenkin kaiken ulkopuolella – joskus luulin että yläpuolella, kunnes siitä hieman suvaitsin nöyrystyä. Ehkä se oli oma suojausmuurini. Samaa muuria yritän olla nyt valamatta muun maailman kanssa.

Kun oma lapseni oli viisikuinen, sijoitettiin vanhempieni perhekotiin nelikuinen vauva puoleksi vuodeksi. Se oli yksi niistä hetkistä ja ajanjaksoista, jolloin huomasin sisälläni yhä elävän hiljaa katkeruuden ja kateuden. Minun lapseni oli maailman kaunein ihminen, mutta silti vanhempani hoitivat toista. Lapseni täyttää keuhkollaan kaksi vuotta, ja näen hänestä, miten hän rakastaa isovanhempiaan, kaikkia neljää. Silti en voi olla toivomatta, että isovanhemmat voisivat olla enemmän läsnä. Myös minun takiani.

Minun oli aina hyvä tulla kotiin (vaikkakin murrosiässä tämä tulkinta hieman rakoili) eikä koti ollut koskaan tyhjä. Kai vanhemmillani oli sellainen oma lapsi -huone suuressa talossaan, jossa oli aina aikaa puhua, kun tarve oli. En ymmärrä, miten se oli mahdollista. Niiden keskustelujen aikana muokkasin omaa maailmankuvaani rakentajani kanssa. Myönnettäköön, että tuotoksesta tuli paikoin melko rakentajansa näköinen.

Eniten olen pahoillani siitä, miten vähän vanhemmilleni jää heistä itsestään ja toisistaan. Soitan äidille yhä päivittäin, enkä ymmärrä, että silloin kun minä kaipaen, hän on keskellä kiirettä, jossa ei ehdi kaivata. Toivottavasti vanhempani saivat minusta irti edes ripauksen siitä, mitä minä saan heistä joka päivä. Välillä tuntuu, etten raaskisi vaivata heitä myöhäiskasvukipujeni ja elämisentuskani kanssa, mutta sitten lapsenomaisen itsekkyyden vie voiton, ja soitan antaakseni osan omasta kuormastani heille. Jälkeenpäin tunnen usein syyllisyyttä ja moitin itseäni heikkoselkäsyydestä. Veinkö taas osan siitä vanhempieni minimalistisen pienestä osasta, johon kuuluisi saada säilöä hieman heitä omaa itseään ja elämäntahtoa? Heillä kun on mielessä tarpeeksi omia ongelmia – ja lisäksi vähintään yhdentoista muun.

Vanhempieni työ edesauttoi muodostamaan perheestämme tiiviin ja läheisen. Kun ympärillä oli muutenkin paljon erilaisuutta, saimme mekin olla rauhassa erilaisia. Koulusta kotiin tullessa vanhemmat olivat aina kotona, enkä koskaan kokenut monien ikätoveriäni tapaan yksinäisiä hetkiä kotona. Koskaan ei tarvinnut mennä hoitoon tai ilta-ikähoon. Suhde vanhempiini on ainutlaatuinen, koska heillä on ollut mahdollisuus olla aina läsnä ja kuunnella. Valitettavasti ystäväpiirissäni kukaan ei ole saanut kokea vastaavaa. Rakkaus ja rajat ovat perheessämme ja kodissamme olleet aina näkyvämpiä kuin muilla. **Perhekodissa asuminen opetti minulle ja sisaruksilleni arvoja, jotka yrittämme pitää mukana lähdön jälkeenkin.** Tavoitteemme on kasvaa muut huomioon ottaviksi, kärsivällisiksi, rakastaviksi, vastuullisiksi ja kunnianhimoisiksi ihmisiksi. Sellaisiksi, kuin perhekodin arjessa näimme aikuisten olevan.

Tilastoja:

Perhekoti-vanhempien keski-ikä

v. 2002 äidit 45 v.,
isät 46 v.
v. 2010 äidit 50 v.,
isät 51 v.

Lapsia oli jäsenperhekodeissa hoidettavana

v. 1992 397 ja
v. 2010 475.

Perhekodit työllistivät

v. 1992
82 kokopäiväistä
ja 29 osa-aikaista
työntekijää
v. 2010 128
päätoimista ja
86 osa-aikaista
työntekijää

Jäsenperhekotien iät

1 – 5 v.	22 kotia
6-10 v.	22
11 - 15 v	22
15-19 v.	20
20 v.	3
21 v.	4
22 v.	2
24 v.	1
yht.	96

AMMATILLISET PERHEKODIT 15.2.2012

UUSIMAA

KARSKOGIN PERHEKOTI

Päivi & Hannu Kosonen
Jyrkännetie 10, 02580 Siuntio
Puh. (09)256 1611, 0400 200 842,
040 510 5261
karskog@apkl.fi

PERHEKOTI AMICUS

Sarianna Hämäläinen & Matti Martikainen
Ritarinkuja 4, 04230 Kerava
Puh. 045 863700, 050 597 6981,
040 192 9040
amicus@apkl.fi
www.perhekotiamicus.fi

PERHEKOTI HERTTUAN VILLA

Lea & Jari Kallio
Sopulitie 3, 00800 Helsinki
Puh. (09)328 1019,
0400 448 989, 040-7600 207
herttuavilla@apkl.fi
www.herttuavilla.fi

PERHEKOTI KUUSNIEMI

Ulla & Petri Kuusniemi
Tähtitorninkatu 13, 10300 Karjaa
Puh. (019)230 035,
040 700 5525, 040 700 5580
kuusniemi@apkl.fi

PERHEKOTI LINTUSALO

Hanna-Kaisa ja Pete Lintusalo
Isonkallionkierto 15, 05810 Hyvinkää
Puh. 0440 333 218, 050 313 9906
lintusalo@apkl.fi

PERHEKOTI MAIKKALA

Anja & Simo Lehtonen
Maikkalantie 26, 03620 Karkkila
Puh. (09)2257 397, 040 832
0432, 040 507 3713
fax (09) 2257 397
maikkala@apkl.fi
www.perhekotimaikkala.fi

PERHEKOTI NUMMENTUPA

Monna & Erno Helen
Viitapolku 6, 04500 Kellokoski
Puh. (09)273 3280, 040 582 9949,
0400 412 145
nummentupa@apkl.fi
www.perhekotinummentupa.fi

PERHEKOTI ONNENTUPA

Raija & Jarmo Merikukka
Korpintie 4, 04320 Tuusula
Puh. (09)273 3739,
050 354 2064, 0400 229 926, 050 354 2063
onnentupa@apkl.fi
www.perhekotiionnentupa.fi

PERHEKOTI PUKINKONTTI

Leila & Markku Karjalainen
Karhusuontie 10 a as 1, 00720 Helsinki
Puh. 0500 426 736, 0400 426 736,
fax (09) 3511 795
pukinkontti@apkl.fi

PERHEKOTI PYTINKI

Elina & Simo Tuominen
Oikotie 189, 07950 Huuvuri
Puh. 050 356 4658, 050 377 3500
pytinki@apkl.fi
www.perhekotipytinki.fi

PERHEKOTI REIJANTUPA

Reija & Taisto Virkkunen
Jussilantie 23, 04300 Tuusula
Puh. (09)273 3738, 040 708 1105,
040 753 0682
reijantupa@apkl.fi
www.perhekotireijantupa.fi

PERHEKOTI RUUKINTUPA

Ulla & Pekka Paavola
Omenalahdentie 2 A, 04500 Kellokoski
Puh. 040 540 4517, 040 542 0277
ruukintupa@apkl.fi

PERHEKOTI TAMMI

Julia Vuoskoski & Mikael Tammi
Turvetie 15, 01730 Vantaa
Puh. 040 731 3584, 045 310 9970
tammi@apkl.fi
www.perhekotitammi.fi

PERHEKOTI VEHKATUPA

Susanna & Pentti Hiltunen
Vehkatie 53, 04400 Järvenpää
Puh. 050 538 1232
fax (09)242 4099
vehkatupa@apkl.fi
www.vehkatupa.fi

PEURAKOTI

Leila & Raimo Peura
Kiitokallionpolku 6 A, 02180 Espoo
Puh. (09)512 4874, 040 507 8296
fax (09)512 4875
peura@apkl.fi

VANHAKALLION PERHEKOTI

Marita Ruoho & Matti Laukkanen
Kuutsalontie 23, 00910 Helsinki
Puh. (09) 344 3623, 040 511 9646
fax (09) 321 3225
vanhakallio@apkl.fi
www.vanhakallio.fi

ITÄ-UUSIMAA

PERHEKOTI JUOLUKKA

Tanja Ogård & Jouni Rouhiainen
Juolukkatie 12, 07955 Loviisa
Puh. (019)514 541,
040 717 6542, 040 504 0188
juolukka@apkl.fi

PERHEKOTI KOIVISTO

Elina & Paavo Koivisto
Staffaksentie 20, 06100 Porvoo
Puh. (019)580 098, 0400 341 769,
040 533 4941
koivisto@apkl.fi

PERHEKOTI LUPAUS

Merja & Timo Fält
Koskenkyläntie 323, 07600 Myrskylä
Puh. 040 523 8677
lupa@apkl.fi
www.perhekotilupa@apkl.fi

PÄIJÄT-HÄME

HAAPALAN PERHEKOTI

Mari & Mika Kuokkanen
Haapamäentie 8 a 1, 16330 Heinämaa
Puh. & fax (03)778 6635, 040 502 0175
haapala@apkl.fi

KESKUSTIEN PERHEKOTI

Sari & Juhani Suontamo
Rajatie 19, 19600 Hartola
Puh. 0400 217 834
0400 548 735, 040 703 8565
keskustienperhekoti.com

PALONAHON PERHEKOTI

Jaana ja Timo Metsänen
Kuokkatie1, 16300 Orimattila
Puh. & fax (03)777 7711,
045 110 3063, 045 110 2512
palonaho@apkl.fi

PERHEKOTI JOIKULA

Marja & Petri Engman
Rätköntie 18, 15270 Kukkila
Puh. 040 837 8737, 040 756 6115
joikula@apkl.fi
www.perhekotijoikula.fi

PERHEKOTI JYRKÄ

Kaija & Seppo Jyrkä
Kolkankatu 10, 15140 Lahti
Puh. 050 658 82, 050 5700 477
jyrka@apkl.fi

PERHEKOTI KOIVU JA TÄHTI

Anne & Mika Marttiin
Ala-Räävelintie 2, 18300 Heinola
Puh. (03)715 2025, 040 729 7935,
040 752 3883
koivujatahti@apkl.fi
www.koivujatahti.fi

PERHEKOTI LÄHDE

Heini & Reijo Leminen
Palettitie 60, 15540 Villähde
Puh. (03)758 8169, fax (03)7588 096,
040 549 7355, 040-545 3168
lahde@apkl.fi

PERHEKOTI SYLVÖNIEMI

Liisa & Lasse Lindqvist
Sylvötie 26, 15560 Nastola
Puh. 044 546 6176
sylvoniemi@apkl.fi

PERHEKOTIYHTEISÖ OJENKORSI

Heidi & Ari Ojanen, perhekoti
Leppojantie 220, 16300 Orimattila
Puh. 050 355 7221
Erika & Antti Sinkkonen, kriisikoti
Keijuniitytie 18, 16300 Orimattila
Puh. 045 359 7006
ojenkorsi@apkl.fi
www.ojenkorsi.com

VASARAMÄEN PERHEKOTI

Tarja & Risto Kuoppa
Liisantie 7, 16800 Hämeenkoski
Puh. ja fax (03)764 2126,
050 360 587, 050 561 9286
vasaramaki@apkl.fi

KANTA-HÄME

PERHEKOTI KAURIEMÄKI

Päivi & Kari Kokko
Kappalaisentie 116, 12210 Hausjärvi
Puh. (019)768 464, 050 511 1411
kaurismaki@apkl.fi

PERHEKOTI TIIPUKKA

Tia Markus-Pitkänen & Ari Pitkänen
Kotimäentie 37, 14200 Turenki
Puh. (03) 684 5123, 040 732 7864
tiipukka@apkl.fi

KYMENLAAKSO

ELMERIKOTI

Elsa & Seppo Rikkola
Paloharjuntie 20, 45740 Kuusankoski
Puh. (05) 374 5972, 040 834 9217
elmerikoti@apkl.fi
www.elmerikoti.fi

PERHEKOTI Cathill

Tarja & Matti Iivonen
Kissamäentie 270, 47200 Elimäki
Puh 0400 943 182, 040 846 054,
(05) 377 6082
cathill@apkl.fi

PERHEKOTI ILOINEN

Päivi ja Ari Ilonen
Oivontie 181, 45610 Koria
Puh 044 3311 371, 050 572 7601,
050 349 8257
ilonen@apkl.fi
www.apkilonen.net

ETELÄ-KARJALA

PERHEKOTI OLLIVER

Kaisa Höglund-Ollikainen & Lasse Ollikainen
Rapattilantie 261, 54250 Rapattila
Puh. (05)412 1310, fax (05)418 1135,
040 557 0995, 040 565 1816
olliver@apkl.fi

PERHEKOTI PERHO

Satu & Jari Hellberg
Jäkäläntie 19 a 1, 54750 Välijoki
Puh. (05)419 0150, 040 507 3660
perho@apkl.fi
www.perhekotiperho.fi

PERHEKOTI VANHA MYLLY

Tuula & Timo Suikka
Heposuontie 252, 54250 Rapattila
Puh. 050 350 9729, 050 351 0489
vanhamylly@apkl.fi

VARSINAIS-SUOMI

KATRIN PALVELUKOTI

Minna Kirkkala-Virtanen & Harri Virtanen
Männäistentie 2 a, 23500 Uusikaupunki
Puh. 050 306 0564, 050 551 4105
katrinpalvelukoti@apkl.fi
www.katrinpalvelukoti.fi

PERHEKOTI HAUKKALA

Riitta & Juhani Santala
Inkereentie 436, 24280 Salo
Puh. (02)736 5002, 040 575 6109, fax (02)733 8331
haukkala@apkl.fi
www.perhekotihaukkala.fi

PERHEKOTI KIRSIKKALAAKSO

Kirsi & Lars-Göran Snell
Kyröntie 153, 21450 Tarvasjoki
Puh. 0400 509 549, 040 582 7296
kirsikkalaakso@apkl.fi
www.carecomponent.fi

PERHEKOTI PEUKALOINEN

Seija & Kari Oksanen
Ahteentie 419, 21430 Yliskulma
Puh. (02)489 4900, fax (02) 489 4910, 050 355 7179
peukalainen@apkl.fi

PERHEKOTI RAUHANLINNA

Tuula & Ville Laamanen
Rauhankatu 20, 26100 Rauma
Puh. ja fax (02) 825 1658, 040 508 5040,
050 5171 294
rauhanlinna@apkl.fi

PERHEKOTI VAAPUKKA

Niina & Antti Järvinen
Levontie 195, 21600 Länsi-Turunmaa, Parainen
Puh. 0440 979 051, 044 558 3352
vaapukka@apkl.fi
www.perhekotivaapukka.fi

PERHEKOTI VALO

Marika Jensen & Kari Karomäki
Sarjalantie 15, 31520 Pitkääjärvi
Puh. (02)748 1023, 040 572 6114
valo@apkl.fi

PERHEKOTI VANILLA

Merja-Liisa Koivusaari & Kari Hytönen
Niittukulmantie 23, 32200 Loimaa
Puh. 045 134 6161, 045 134 6160
vanilla@apkl.fi

PIRKANMAA

HUHTIKOTI

Tuija Rönkönharju-Vessari & Jukka Vessari
Tammikoskentie 66, 35700 Vilppula
Puh. (03)476 4756, fax (03)476 4755,
040 520 5157, 040 520 5079
huhtikoti@apkl.fi
www.huhtikoti.fi

ISONIEMEN PERHEKOTI

Anna & Matti Kosonen
Isoniementie 260, 36420 Sahalahti
Puh. 0500 228 600, 050 376 3338,
050 356 9787
isoniemi@apkl.fi

KESKI-SUOMI

HAUKKAHOVIN PERHEKOTI

Maija-Riitta & Tahvo Anttila
Matinmäentie 598, 41120 Puuppola
Puh. (014)310 1005, fax (014)310 1061,
0500 746 571
haukkahovi@apkl.fi
www.kolumbus.fi/jyperhe

HIETAJÄRVEN PERHEKOTI

Seija & Pentti Harju
Myllykatu 4, 41160 Tikkakoski
Puh. (014)375 1500, 050 353 0601
hietajarvi@apkl.fi

KEURUUN PERHEKODIT

Marjo Sieppi & Markku Malm
Huhkolantie 241, 42560 Pohjoisjärvi
Puh. (014)737 148,
0400 545 001, 040 728 7580
keuruu@apkl.fi

METSÄKULMAN PERHEKOTI

Satu & Timo Lahti
Kämppekujat 8, 43130 Tarvaala
Puh. (014) 434 743, 050 411 0150,
040 523 3282
metsakulman@apkl.fi

MÄNTYKALLION PERHEKOTI

Eija Kolu & Heimo Hartikainen
Tonttitie 7-10, 41210 Jokihaara
Puh. 040 744 9880, 0400 810 032,
040 766 6408
mantykallio@apkl.fi

PERHEKOTI LAHTINEN

Tiina & Harri Lahtinen
Haaparinne 4, 44150 Äänekoski
Puh. 050 552 1717, 044 532 6261
lahtinen@apkl.fi

PERHEKOTI NURMIPIRTIT

Anne & Sakari Riissanen
Muurikaisentie 46, 41390 Äijälä
Puh. (014) 836 151, 040 531 6259,
040 832 8879
nurmipirtti@apkl.fi
www.perhekotinurmipirtti.fi

PERHEKOTI NUUTTI

Leena & Pertti Ollila
Nuutinpohku 46, 40270 Palokka
Puh. & fax (014)633 122,
040 748 1609, 040 766 4581
nuutti@apkl.fi

PERHEKOTI PURORINNE

Riitta ja Seppo Viinikainen
Suonityntie 27, 40270 Palokka
puh. 044 344 6054, 040 589 7950
purorinne@apkl.fi
www.purorinne.net

PERHEKOTI REIMAN

Riitta-Maaria & Kalevi Pietarinen
Uukkalantie 87, 43100 Saarijärvi
Puh. 050 323 7900, 050 537 0558
reiman@apkl.fi
www.perhekotireiman.fi

PERHEKOTI RIEKKI

Riitta & Pasi Rieki
Kappelihaantie 68, 41120 Puuppola
Puh. (014)310 1405, 0500 646 173
fax (014) 310 1305
rieki@apkl.fi

SAARELAN PERHEKOTI

Riitta & Jyrki Halttunen
Kangasniementie 845, 41410 Kankainen
Puh. 044 088 4592, 040 483 4712,
044 088 4591
saarela@apkl.fi

SALMIKUUKAN PERHEKOTI

Mirjam & Jussi Lehmuskoski
Karviantie 65, 41230 Uurainen
Puh. (014)811 322,
0400 246 980, 0400 747 284
salmikuukka@apkl.fi
www.salmikuukka.com

ETELÄ-POHJANMAA

SÄRKISEN PERHEKOTI

Tiina & Hannu Särkinen
Opintie 42, 62800 Vimpeli
Puh. 040 519 6399
sarkinen@apkl.fi
www.sarkisenperhekoti.net

ITÄ-SUOMI

ETELÄ-SAVO

LA CASA GIALLA

Anita & Jorma Puustell
Pastilantie 27, 50770 Korpikoski
Puh. 0400 720 394, 0400 244 210
pk-lacasagialla@apkl.fi
www.lacasagialla.fi

PERHEKOTI AINOLA

Aino & Kimmo Maanselkä
Ristimäenkatu 11, 57130 Savonlinna
Puh. 050 340 6199, (015) 510 610
pk-ainola@apkl.fi
www.perhekotiainala.com

PERHEKOTI FANNI

Johanna & Petri Huttunen
Alppilantie 3, 77700 Rautalampi
Puh. 050 590 4313, 050 517 5774
fanni@apkl.fi

PERHEKOTI HEPORANTA

Helena & Matti Tuokko
Tylliläntie 32 A, 52700 Mäntyharju
Puh. ja fax (015) 460 282,
040-568 1718, 040 845 4718
heporanta@apkl.fi
www.perhekotiheporanta.fi

PERHEKOTI KIURURANTA

Kaija & Juha Juurikkala
Pertunmaantie 725, 52700 Mäntyharju
Puh. (015) 666 480, 040 581 9057
kiururanta@apkl.fi
www.kiururanta.fi

PERHEKOTI KOTIKUMPAARE

Leena & Ossi Häkkinen
Kangasniementie 1701, 77240 Halkokumpu
Puh. 040 577 8546, 040 513 3483,
040 751 3763
kotikumpare@apkl.fi
www.kotikumpare.fi

PERHEKOTI KUUSISTO

Mila & Hannu Kuusisto
Mäntyharjuntie 39, 52700 Mäntyharju
Puh. 044 508 1584, 044 582 6346
kuusisto@apkl.fi
www.perhekotikuusisto.fi

PERHEKOTI MIKKALA

Leena & Aapo Taavitsainen
Kangastie 149, 77330 Virtasalmi
Puh. 040 834 2534, 040 015 3859
pk-mikkala@apkl.fi
www.perhekotimikkala.fi

PERHEKOTI MUKSUMÄKI

Päivi Savonius
Tynkkyläntie 201, 57230 Savonlinna
Puh. 044 570 3574
muksumaki@apkl.fi
www.muksumaki.net

PERHEKOTI OSCAR

Liisa & Pentti Mäki
Keskustie 44, 51600 Haukivuori
Puh. (015)458 333,
044 5757 502, 044 2625 959
oscar@apkl.fi
www.perhekotioscar.fi

PERHEKOTI PÄIVÄPIRTTI

Kati & Hannu Saarinen
Haaraojantie 83, 57210 Savonlinna
Puh. (015)536 242,
050 534 8067, 050 543 2559
paivapirtti@apkl.fi
www.perhekotipaivapirtti.fi

PERHEKOTI RANTAPIHLAJA

Pirjo-Liisa & Jouni Veihtola
Kaislarannantie 7, 50100 Mikkeli
Puh. & fax (015)177 447,
0440 173 192
rantapihlaja@apkl.fi

PERHEKOTI WÄISÄNHÖVI

Tiiu Raid-Ala & Lauri Ala
Ruukintie 18, 77330 Virtasalmi
puh. 040 820 8845, 040 550 1254
vaisanhovi@apkl.fi
www.perhekotivaisanhovi.fi

POHJOIS-KARJALA

KOIRAMÄEN PERHEKOTI

Marjut & Janne Jokela
Hylkirannantie 158, 85900 Reisjärvi
Puh. 0400 648 277, 040 960 3198
koiramaki@apkl.fi
www.koiraenenperhekoti.fi

KOTIRINTEEN PERHEKOTI

Pirkko & Martti Muttonen
Notkolantie 5, 82210 Suhmura
Puh. (013)749 249, 040 526 4404,
040 456 9422
kotirinne@apkl.fi

PERHEKOTI KETTUNEN

Rauni & Pasi Kettunen
Kaksostie 14, 82200 Hammaslahti
Puh. (013)747 140,
044 305 4862, 050 4431 437
kettunen@apkl.fi

VÄLIHARJUN PERHEKOTI

Tuija & Jari Räsänen
Sätöksentie 73, 83500 Outokumpu
Puh. (013)552 468, 050 512 4497
valiharju@apkl.fi

POHJOIS-SAVO

HUKANKULMAN PERHEKOTI

Virpi Poutiainen & Petri Korhonen
Syvärantie 66, 73300 Nilsia
Puh. 040 726 0169, 050 343 7113
hukankulma@apkl.fi
www.hukankulma.fi

PERHEKOTI ADALMIINA

Riitta & Hannu Lundberg
Kurulantie 219, 78500 Varkaus
Puh. 040 570 5092
adalmiina@apkl.fi

PERHEKOTI PAJULINTU

Liisa & Tapio Lappalainen
Mikonmäki 2, 71850 Leppäkaare
Puh. (017)462 2787, 050 302 2411,
0500 570 713
pajulintu@apkl.fi
www.perhekotipajulintu.fi

PERHEKOTI PUUJO

Ulla-Maija & Antti Pöllänen
Kemiläntie 9, 70340 Kuopio
Puh. (017)263 3547, fax (017)263 3547,
0400 671 217, 040 511 2347
puijo@apkl.fi

PERHEKOTI PÄÄSKYLÄ

Rauni & Mauri Kainulainen
Kasurilanmäentie 254, 71800 Siilinjärvi
Puh. 040 537 6920, 050 537 6999
paaskyla@apkl.fi
www.perhekotipaaskyla.fi

PERHEKOTI RÄTY

Soili & Matti Rätty
Konttimäentie 3, 71200 Tuusniemi
Puh. 050 466 1634, 0500 561 561,
050 511 1848
raty@apkl.fi
www.perhekotiraty.net

PERHEKOTI SIILINPESÄ

Tiina & Sami Rytkönen
Kiveläntie 42 as. 1, 72600 Keitele
Puh. 040 718 0369, 040 518 3382
siilinpesa@apkl.fi
www.perhekotisiilinpesa.fi

VOURENHOLMAN PERHEKOTI

Pirkko & Matti Hemming
Suonenjoentie 80, 72300 Vesanto
Puh. (017)640 017,
040 8233 579, 040 5888 503
vourenholma@apkl.fi

POHJOIS-SUOMI

POHJOIS-POHJANMAA

NIILONKULMAN PERHEKOTI

Maija-Leena & Markku Merenheimo
Jokelantie 29, 90910 Kontio
Puh. (08)8169 296, fax (08)8169 248,
040 591 2339
niilonkulma@apkl.fi
www.perhekodit.net/niilonkulma

PERHEKOTI HANHKAARI

Taru & Tuomo Paananen
Hanhikaari 12 B 2, 90240 Oulu
Puh. & fax (08)557 3700, 050 591 2193
hanhikaari@apkl.fi
www.hanhikaari.net

PERHEKOTI KORAMO

Oili Koramo & Jari Säkkinen
Toivontie 3, 93600 Kuusamo
Puh. (08)545 3016,
040 509 2956, 040 558 4322
koramo@apkl.fi
www.perhekotikoramo.fi

PERHEKOTI KYLMÄNEN

Mia & Heikki Kylmänen
Tervonperäntie 11, 91900 Liminka
Puh. 040 963 6811, 040 964 0060
kylmanen@apkl.fi
www.perhekotikylmanen.net

RANTAKOKON PERHEKOTI

Susanna & Hannu Rantakokko
Karvaisiaukia 7, 90460 Oulunsalo
Puh. 040 766 7432, 040 840 6592
rantakokko@apkl.fi
www.rantakokonperhekoti.fi

SIMIKAAREN PERHEKOTI

Kaarina & Mauno Autio
Matalantie 11, 84100 Ylivieska
Puh. (08)410 314, 050 352 8711,
044 041 0314
simikaari@apkl.fi
www.simikaarenperhekoti.net

TURULAN PERHEKOTI

Otti & Petri Turula
Karsitie 1, 86440 Lampinsaari
Puh. (08)284 484,
044 567 1031, 044 526 1773
turula@apkl.fi
www.perhekodit.net/turula

KAINUU

PERHEKOTI KOLUMBUS

Heli Parkkinen & Erkki Heinonen
Suomussalmentie 2, 89600 Suomussalmi
Puh. 040 755 0826,
040 835 3933, 0400 819 788
kolumbus@apkl.fi
www.personal.inet.fi / perhekotikolumbus

LAPPI

PERHEKOTI NUNNUKKA

Raija & Taisto Kantola
Vanhanrannantie 21, 98100 Kemijärvi
Puh. 040 5073 753, 040 7212 728,
nunnukka@apkl.fi
www.perhekodit.net/nunnukka

PERHEKOTI SUOHEIMO

Kirsi & Kari Suoheimo
Soutumiehentie 4, 96460 Rovaniemi
Puh. 040 574 9134, 040-413 4517
suoheimo@apkl.fi
www.perhekotisuohemo.fi

KANNATUSJÄSENET

LÄHTEVÄN PERHEKOTI

Kerttu & Antti Syrjänen
Kumminvaarantie 59, 83500 Outokumpu
Puh. & fax (013)553 035, fax (013)568 161,
040 501 1405, 050 593 0527
lahteva(at)apkl.fi
www.hoivayrittajat.com

PYKÄLÄMÄEN PERHEKOTI

Raili & Yrjö Miettinen
Partalanmäentie 9 C, 83500 Outokumpu
Puh. (013)553 825,
050 533 8725, 0400 553 825
pk-pykalamaki@apkl.fi
www.pykalamaenenperhekoti.fi

VEHMASKOTI

Sinikka & Raimo Riipinen
Vehmaskyläntie 595, 76100 Pieksämäki
Puh. (015)425 510, fax (015)486 911,
050 5118 644, 050 437 2199
vehmaskoti(at)apkl.fi
www.vehmaskoti.fi

KUNNIAJÄSENPERHEET

Sisko ja Sulo Toivio, Tarvaala
Leena ja Antti Suikki, Kausala
Tuija Suikkanen-Malin ja
Jukka Malin, Nastola
Marja ja Pekka Kuosmanen, Saarijärvi
Kati ja Olli Ahonen, Imatra
Leena ja Kyösti Viding, Vesanto

Kuva: Lasse Myllyaho

APKL:n TOIMINTA-ALUEET KAUDELLA 2011-2012

Puheenjohtaja:

Kari Kokko

puh. 050-5111411
kari.kokko (ät) apkl.fi

Varapuheenjohtaja:

Pertti Ollila

puh. 040 7481 609
pertti.ollila(ät)apkl.fi

Sihteeri:

Sinikka Riipinen

puh.050 511 8644
vehmaskoti (ät) apkl.fi

Talous:

Raija Merikukka

puh. (050)354 2064
onnentupa (ät) apkl.fi

Tiedotus ja Amppele-lehti:

Juhani Santala

puh. 040-575 6109
juhani.santala(ät)apkl.fi

Nettisivut:

Heimo Hartikainen

puh. 040 744 9880
mantykallio (ät) apkl.fi

Koulutus ja laatu:

Tiiu Raid-Ala

puh. 040-820 8845
vaisanhovi(ät)apkl.fi

Jäsen- ja

toimistopalvelut:

Vappu Määttänen

puh. 0500-808079
info(ät)apkl.fi

